

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Spalio-October 3 d., 1975 m.

Kaina 15c

231

LISABONE MAISTAUAJA KOMUNISTŲ DALINIAI

TRIJŲ POLICININKŲ NUŠOVIMAS SUKRĖTĖ VISĄ ISPANIJĄ

Diktatorius Franko, pamatęs prie jo rūmų dideles minias, pasakė kalbą ir apsisverkė

MADRIDAS, Ispanija. — Trijų policininkų nušovimas skirtingose Madrido apylinkėse sukrėtė visą Ispaniją. Iki šio meto policija neišaiškino, kad tuos policininkus galėjo nušauti.

Užpuolikai buvo geri šauliai ir yra gerai organizuoti. Užpuolimas buvo įvairiose vietose, bet įvykdytas veik tuo pačiu metu.

Gen. Franko pareiškė, kad teroro veiksmus prieš jo valdomą Ispaniją organizuoja masonai ir komunistai. Bet pačioje Ispanijoje visi žino, kad masonai prievartos veiksmų nenaudoja ir tokios aštrios kovos neveda. Pačioje Ispanijoje vyrauja ištikimimas, kad tai galėjo būti darbas kovojančių vaskų.

Trečiadienį gen. Franko minėjo savo 30 metų valdžios paėmimo sukaktį. Prie valstybės vado rūmų susirinko didelės minios.

Tiek žmonių nebūtų buvę, jei Madrido nebūtų suruoštas pasikėsinimas prieš keturis civilines gvardijos policininkus. Kiekvienam buvo aišku, jog tai būtų karšto prieš penkių politinių kaulinių sušaudymas.

Diktatoriaus balsas silpnėja

Gen. Franko, iškėlęs abi rankas, pasveikino alkšten susirinkusius Madrido gyventojus, diktatūros pritarėjus. Pradėjo jis gana stipriu balsu, bet tolimesnį jo kalbą nusilpo, net ir garsialkalbiai nepadėjo suprasti jo žodžių.

"Prieš dabartinę Ispaniją yra suruoštas kairiųjų masonų, įsitiprinusių valdančiuose sluoksniuose, ir komunistų teroristų suokalbis", pasakė Franko. Ispanijos gyvenimo stebėtojai nemano, kad masonai organizuoti pasikėsinimus prieš policininkus ir komunistai kenktų gen. Franko.

Ispanijos kalėjimuose dabartinio metu yra didokas skaičius karių, veik visa karo mokyklos profesūra, vaskų, katalonių ir Valencijos ūkininkų. Diktatoriui kerštauja nepatenkintieji ispanai. Baigęs savo kalbą diktatorius apsisverkė.

Grupės pradėjo siausti sostinėje

Gen. Franko baigęs kalbą, grupės jauni vyrai pradėjo siausti įvairiose Madrido vietose. Vieną grupę nuvyko į vieną didesnių Castelana viešbučių ir liepė nuleisti Europos valstybių vėliavas, plevėsuojančias prie viešbučio.

Kita grupė nuvyko prie Italijos konsulato, iškėlė rankas ir fašistiskai sveikino italus, nors dabartinis metu pačioje Italijoje jau nebėra fašizmo.

Ispanų valdžia vedė pasitarimus su Europos 9 valstybių bendrosios rinkos atstovais, bet penkių jaunuolių sušaudymas pasitarimus nutraukė. Kooperatinė Europos Sąjunga, pirkusi Ispanijos vaisius ir aliejų, visus užsakymus nutraukė.

Suomija praneša, kad ir ji atšaukia savo diplomatus iš Madrido. Juos atšaukė Vatikanas,

IS VISO PASAULIO

SAN FRANCISCO. — Besirušiant nacionalinei konvencijai, AFL-CIO ekzekutyvinė taryba pareiškė, kad nei prezidentas Fordas nei Kongresas nepašalins didesnių pastangų pagerinti ekonomijos pagerėjimą. Priešingai, tokie veiksmai kaip grūdų Sovietų Sąjungai pardavimas, padidintos kuro kainos praeitų metų mokesčių mažinimo sustabdymas ir pasiūlymai mokesčių našta padidinti žemų ir vidutinių pajamų amerikiečiams gali iššaukti naują ekonominį nuosmukį, pareiškė minėtoji AFL-CIO ekz. taryba, dabartinę JAV ekonomiką pavadinamas "silpna ir pažeidžiama".

PRUDHOE BAY, Aljaska. — Keturių baržos, priklausiusios būtinai reikalingų dalykų aliejaus vamzdžių statybai, per šešias dienas prasilaužė iš šešių colių storumo ledų šiauriniu Aliaskos pakraščiu ir pagaliau pasiekė Prudhoe įlanką.

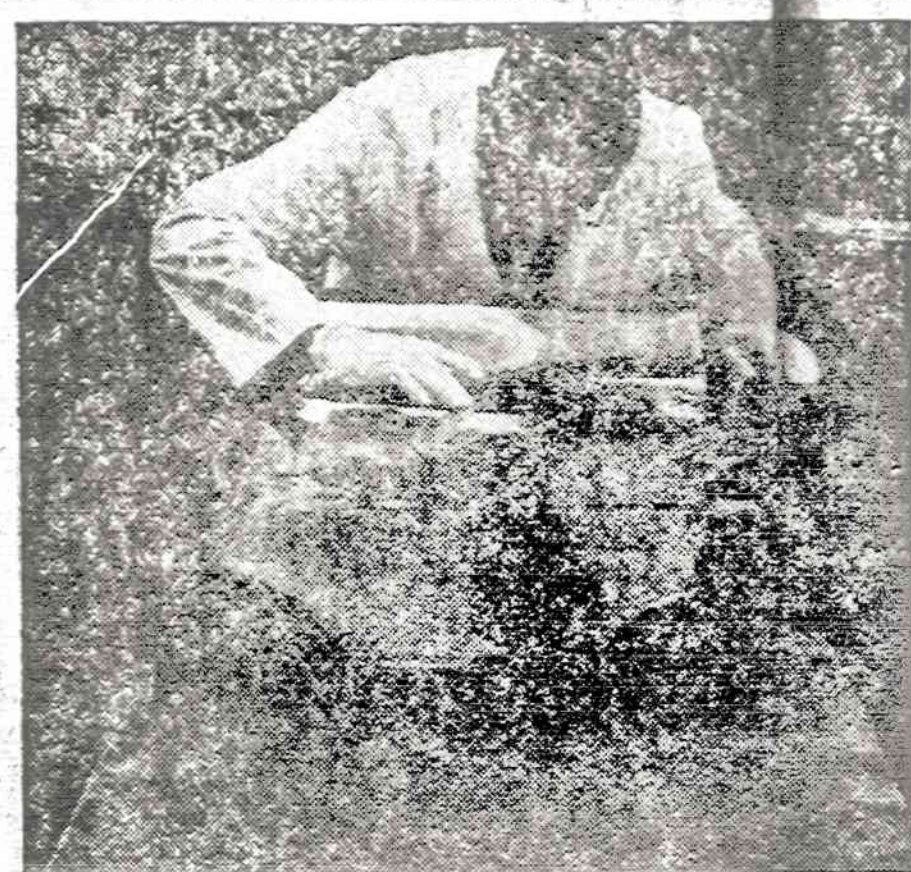
BEIRUTAS. — Po kelių dienų pertraukos, dar didesniu įniršimu atsinaujinio kautynės tarp kairiųjų ir dešiniųjų milicijų pietinėje Beiruto miesto dalyje, šaudant iš raketų, minosvaidžių ir kulkosvaidžių. Per naktį besišaudant užmušta apie 60 asmenų.

JAKARTA, Indonezija. — Jakartos meteorologijos stotis užregistravo didelį žemės drebėjimą, kurio centras buvo prie Bengkulu pietiniame Sumatros gale. 300 mylių į šiaurės vakarus nuo Jakartos. Drebėjimo smarkumas pagal Richterio lentelę siekė 5,8, kas rodo, jog žmonių apgyventose drebėjimo vietose galėjo būti padaryta rimtų nuostolių.

TRIESTE, Italija. — Italija ir Jugoslavija trečiadienį paskelbė, kad 30 metų trukęs tarp jų ginčas dėl Triesto miesto ir Adrijos pakraščio išspręstas mainais: Italija atsisako pretenzijų į Jugoslavijos valdomas pakraščio teritorijas, o Jugoslavija pripažįsta Triesto miesto priklausomybę Italijai.

MANACAPURU, Brazilija. Religinio pilgrimų prikimštas laivas Amazonės upėje atsimušęs į smėlio slenkstį apvirto ir apie 50 pilgrimų smarkioje upės srovėje prigirė. Viso laive žmonių buvo 140. Išgelbėta 90 žmonių. Garlaivio avarija įvyko apie 5 valandą ryto už aukštumoje apie 1,000 mylių nuo Atlanto. Amazonės upė toje vietoje yra nuo 15 iki 20 mylių platumo.

Austrija, Prancūzija, Vokietija, Anglija, Švedija, Norvegija, Belgija, Šveicarija ir kitos.

Clevelando Giuld laboratorijoje specialistas labai akyliai tikrina nikelio lakštą, naudojama sudėtingiems darbams spausdinti. Paveikslė matomas vertingas lakštai yra labai svarbūs elektroniniam spaudos darbui.

KONGRESO PAVELAVIMAS PAKENKTŲ IZRAELIO IR EGIPTO SUSITARIMUI

Kongreso pritarimo JAV technikams siūsti galima esą laukti neanksčiau spalio 7-9

WASHINGTONAS. — Kongresas praeitą ketvirtadienį pradėjo svarstyti galutinį legislatyvinį aktą — užgirti dviejų šimtų amerikiečių technikų pasiuntimą Sinajaus sutarties vykdymui prižiūrėti. Būt tas procesas gali trukti visą savaitę, jei laiku bus išsiaiškinti nuomonių skirtumai tarp įstatymdavių ir administracijos dėl slapto JAV-bių ir Egipto ir Izraelio susitarimų.

Prezidentas Fordas laišku paprašė Kongresą amerikiečių pasiuntimui nutarimo iki penktadienio spalio 3 d. ir prašymas tuojau buvo persiųstas Atstovų Rūmų Tarptautinių Santykių Komitetui. "Seniau būdavo kaltinama, kad veikiama per greitai, o dabar — kad per lėtai", pasakė komiteto pirmininkas Thomas Morgan.

Prezidentas amerikiečių techniko siuntimui Kongreso galutinio pritarimo prašė skubiai — iki spalio 3 dienos; priešingu atveju esą rizikuojama viso iki šiol pasiektą laikino susitarimo sugriuvimu. "Laikas yra svarbiausia abiem partijoms — Izraeliui ir Egiptui — išjudinti", pareiškė prezidentas Omahoje pasakytose kalboje. Laikinuojų susitarimu, Egipto specialistai jau šį sekmadienį turi pradėti vykdyti Izraelio užimtas naftos pumpavimo instaliacijas prie Ras Sidr, Sinajaus pusiasalyje. Bet Kongreso nudsėsimas gali priversti Egipto ir Izraelio lyderius tai pirmąjį atspalaidavimo žingsnį atidėti, kas galėtų neigiamai atsiliepti į visą iki šiol pasiektą akordą, kaip aiškina keli JAV valstybės departamento pareigūnai.

Kongreso žiniomis, galutinio Kongreso pritarimo galima laukti neigėčiau kaip šio spalio mėn. 7 ar 9 dieną.

LAGOS, Nigerija. — Naujoji Nigerijos kariškoji valdžia, kuri susidarė prieš pora mėnesių be kraujo praliejimo perversmu, pasiskelbė programą, kada ir kaip ši skaitlingiausiaji negrų valstybė Afrikoje pereis į civilinės valdžios rankas. Tai bus per rinkimus, kurie įvyks 1979 metų spalio 1 dieną. Nigerija turi 80 milijonų gyventojų ir skaitoma turtingiausia. Buvusi britų kolonija, ji gavo nepriklausomybę prieš 15 metų.

VELIAUSIOS ŽINIOS

♦ Patricijos Hearst advokatai kiekvieną dieną patiria daugiau klįjant sunkinančių aplinkybių. Jie pajėgę nugalėti ją į psichiatrinę ligoninę, bet kai išaiškino, kad juodžiai planavo ją išlaisvinti, tai vėl perkėlė į kalėjimą. Be to, policijai pavyko nustatyti, kad ji išnuomavo garažą Crockett banko užpuolikams.

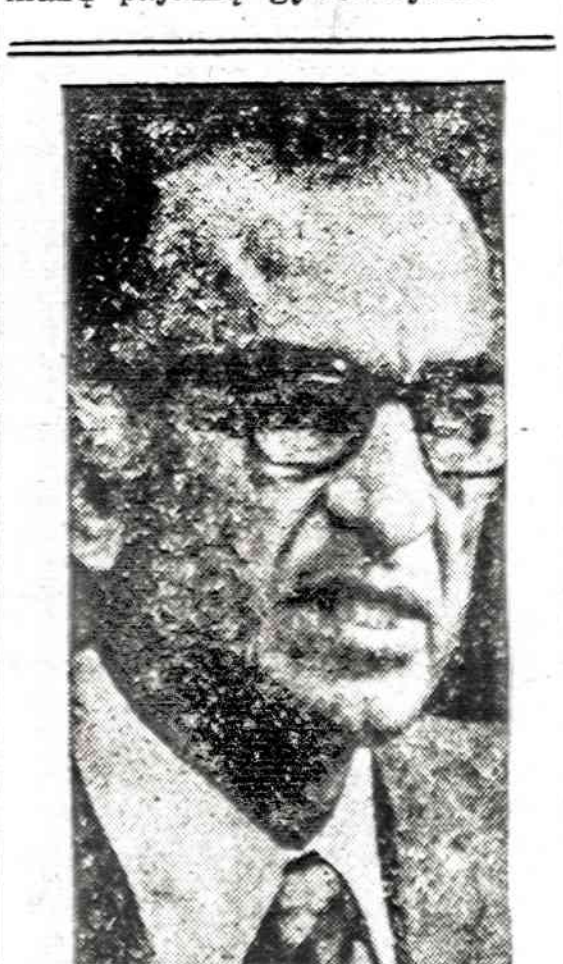
♦ Ketvirtadienį pinigų rinkoje gerokai nustumko britų svaras. Trečiadienį už jį mokėjo 2,0400 dolerius, o ketvirtadienio rytą jau temokėjo tik 2,0295 dolerio. Amerikos jAVai kiekvieną dieną kelia dolerio kainą.

♦ Clevelande policija suėmė du jaunuosius vyrus, kurie buvo pagrobę General Motors viceprezidentą John Szyrnwelskį.

♦ Amerikos Darbo Federacijos vadovybė nutarė pakelti nariams mokesčius. Federacijai reikia pinigų, kitų pajamų šaltinių ji neturi.

♦ Maisto pakuotojai, nepranešdami nieko krautuvėms ir nesumažindami kainų, sumažino pardudamų produktų kieki. Žmonės perka panašaus įpakavimo produktą, tiksliai jie gauna kelioms uncijoms mažiau.

PRINCETON, N. J. — Prezidento Fordo pareiškimas, kad rasinės integracijos galima siekti ir kitokiais būdais, ne būtinai vaikų autobusais vežiojant iš mokyklų į mokyklas, atitinka daugumos amerikiečių nuomonę. George Gallup pravestų apklausinėjimu, po du iš trijų atsisakė esą nuomonės, kad integraciją įgyvendinti galima kitokiais būdais, o ne priverstinu "businimu", vienas iš trijų mano, kad reikia pakeisti mokyklų "ribas", kad jas siektų rasų ir luomų mokiniai be vežiojimo, o vienas iš penkių mano, kad reikia statyti vidurinės klasės gyvenamose vietose daugiau namų, skirtų mažų pajamų gyventojams.

Persijos vidaus reikalų ministras Gamschid Anuozegar pasiūlo Jungtinių Tautoms sudaryti kelių bilijonų dolerių fondą, kurio pinigai būtų naudojami atsilikusioms tautoms pagerinti ekonomines gyvenimo sąlygas ir padėti jų pramonei augti. Jis siūlo aliejų gaminančiom ir pramonės išvystysiom valstybėms pripildyti fondą. Amerikos atstovas pareiškė, kad jis neleidžia kitiems nutarti, kur JAV turi dėti savo pinigus.

NENORI TRAUKTI DAUGIAU KARIŲ Į PORTUGALIJOS SOSTINĘ

Socialistas Soares patarė sekti įvykius, kad komunistai nesuruošų perversmo

LISABONA, Portugalija. — Premjeras Azevedo buvo įsakęs specialiai sudarytam trijų kariuomenės rūšių dalinių paimti visas radijo stotis vyriausybės kontrolėn. Iki šio meto komunistams buvo atiduota iš katalikų atimta Renascenca stotis, dėl kurios kyla nerimas visame krašte. Komunistų įtaka krašte ir pačioje vyriausybėje sumažėjo, bet jie ir toliau tebekontroliuoja minėtą stotį. Teisybė, jie jau neleidžia tokių provokuojančių pranešimų, kaip tai darė iki šio meto, bet vis dėlto žinias jie savotiškai nuspalvina.

Sovietų bazė Libijoje

LONDONAS (D. P.). — Praeitą birželio mėnesį Kosyginui besilankant Libijoje buvo sudarytas su Gaddafi susitarimas dėl ginklų teikimo Libijai, kurią Sovietai pasirinko savo bazę, kai nepavyko savo bazę pasirinkti Egiptą. Libija jau gavo iš Maskvos 62 instaliacijas FA-2, FA-3 ir FA-6 raketoms, kurių paskirtis — uostus ginti. Taip pat gavo 375 T-56 ir T-62 tipo tankus, kurių iguloms kareiviai apmokomi Libijoje ir Sovietuose.

Sunkiau sekasi apmokymas personalo raketų instaliacijoms. Sovietų instruktorių, kurie apmokė Egipto ir Sirijos karių, nuomone libijiečiai tebėra per daug atsilikę. Sovietinių karių patarėjų skaičius Libijoje šiuo metu yra 600, bet iki ateinančių metų pradžios turi padaugėti iki 1,600.

Daugėja Libijoje ir kitokių sričių sovietų patarėjų, kaip tai žemės ūkio instruktoriai, naujų žemės gelmių turtų, žibalo versmių ir mineralų ieškojimui, o daugiausiai tokių specialistų pareikalauja sovietų statomas Libijoje atominis reaktorius.

Pažangą daro atstatymas Tobruko uosto, kuriame Libija suteikė privilegijas Sovietų kari laivynui. El Bardia statoma nauja jūrų bazė, kuri bus vos per 12 kilometrų atstumu nuo Egipto. Toje bazėje bus laikomi sovietų povandeniniai laivai.

Ir Lenkija pirks Amerikos kviečius

WASHINGTONAS. — Lenkija ir Jungtinės Amerikos Valstybės principe susitarė dėl ilgalaikės grūdais prekybos, pranešė abiejų šalių žemės ūkio vadovai.

Pranešimas buvo paskebtas po įvykusio pasitarimo tarp JAV Agrikultūros sekretoriaus Earl Butz ir Lenkijos Agrikultūros ministerio Kazimiero Barcikovskio. Dar pranešta, kad Butz ateinančio lapkričio 25-28 d. vizituos Varšuvą, kur bus išdirbtos visos sutarties detalės.

Lenkija šiemet jau pirkė iš JAV daugiau kaip 2,5 milijonus metrinų tonų (2,75 mil. amerikoniškų tonų) grūdų, apie artiek kaip normaliai. Priežastis ta, kad Sovietų Sąjunga turėjo žiaurios grūdų derliaus nuostolius, o Sov. Sąjunga skaitoma stambesnioji grūdų Lenkijai tiekėja.

Šilčiau.
Saulė teka 6:49, leidžiasi 6:30.

Detroito naujienos

Paminės M. K. Čiurlionį

Klauso Konstantino Čiurlionio 100 metų minėjimas įvyks gruodžio 7 d. 3 val. Mercy Kolectos McAuley auditorijoje. Minimo reikalo iš organizacijų yra sudarytas komitetas: Pirmininkas Antanas Musteikis, Stefa Kapreleienė, muzikas Stasys Sližys, Jurgis Mikaila, Antanas Sukas, Leopoldas Hainingas, Vincas Tamošiūnas, Alfa Šukys, Romas Macionis ir kiti. Komitetas rugsėjo 21 d. Sv. Antano paruošė patalpose buvo susirinkęs pasidžiū. Pirm. A. Musteikis padarė pranešimą apie jau atliktą darbą: Jurgis Mikaila pranešė, kad kalbėjosi ir pakvietė pagrindinę paskaitininkę dr. prof. Liudą Laurinavičienę-Aisson Ponia Aisson dabartinio metu, kartu su savo vyrų profesorauja Bowling Green universitete (Ohio valstijoje). Ji ir paaušė garsinį filmą apie Čiurlionį. Jei bus galimybė, bus pademonstruota ir amerikiečiams. Tada dalyje išpildys muziko St. Šišio moterų ansamblis. Dainuos M. K. Čiurlionio harmonizuotas liaudies dainas, o muzikas Vytautas Smetona atliks M. K. Čiurlionio kompozicijas. Bus suruošta M. K. Čiurlionio

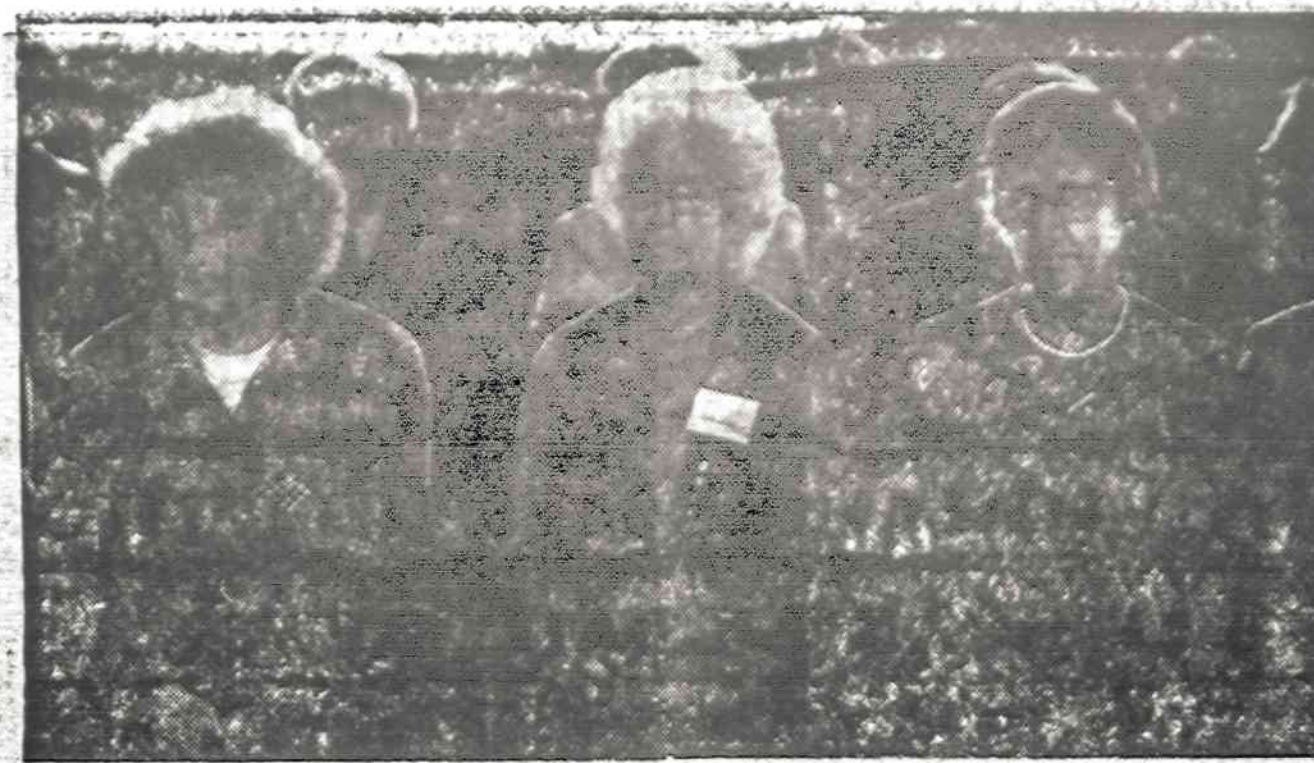
40 reprodukcijų paroda Dievo Apvaizdos parapijos patalpose ir Lietuvių namuose, o vėliau ir amerikiečiams kuriame nors universitete. Tą patį dieną iš ryto 10:30 val. visose trijose lietuvių bažnyčiose bus atnaušiamos mėsos už Čiurlionį.

Rusų ir Rytų Europos fauto studijų paskaitos

Spalio mėn. 4 d., šeštadienį universiteto patalpose Livernois-McNicols (6 Mile Rd.) nuo 1:00—3:00 val. po pietų kambaryje 113, LS vyks paskaitos. Paskaitas skaitys prof. Thomas Remeikis, prof. Leonas Sabaliūnas, prof. Algirdas T. Lansbergis ir prof. Leonardas Gerulaitis. Paskaitų ciklą skaitys ir amerikiečiai profesorai tik kitu laiku. Šeštadienį bus užkandžiai — pietūs Ballroom nuo 5:30 iki 7:00 val. Lietuvos komitete atstovauja Detroito Lietuvių Organizacijų Centro atstovai: Dr. Algis Barauskas ir inž. Bernardas Brizgys. Detroito visuomenė kviečiama į paskaitas atsilankyti.

Sol. Danos Petronienės rečitalis

D. Petronienės ir Kim Bor-

Vermont valstijoje, Barre miestelyje įvyksta amžiaus žmonės klausosi smuikininkų, kai jie suvažiuoja į metinę smuikininkų dieną. Daugelis moka ištraukti iš smuiko jautriausias gaidas, o iš klausytojų — ašaras.

net rečitalis įvyks spalio 10 d. 8 val. vakaro, 20750 St. Kristoforo salėje į rytus nuo Grand River. Solistė Dana Petronienė turi operinį sopraną, puikiai atlieka arijas.

Šiuo kartu yra pasirodys daug ir naujų dalykų. Tikrai bus miela išgirsti šį rečitalį. Detroito visuomenė mielai kviečiama atsilankyti į rečitalį. Jėmimas laisvas. Po rečitalio publika bus pavaišinta kavute ir pyragais.

Wayne universitete kambariui įrengti

Lietuvių kambariui Wayne universitete įrengti biletų traukimui komisija susidedanti iš pirm. Jurgio Mikailos, Stefos Kaunelienės, Martino Stonio, Algirdo Vaitiekaičio, Rožės Bilaitienės, Kazio Sragausko, Reginos Vaitiekaitienės, Vandos Chvos ir Vincas Tamošiūno, Wayne St. Universiteto patalpose įvykdė laimės traukimus. Štai laimėtojai: dail. Stasys Smalinskienės portretą laimėjo Dominink Zukovskis, Vincas Tamošiūno dail.

K. Kodatienės portretą laimėjo dr. Aleksas Zotovas, Viktorijos Norvilaitės gintaro dirbinius laimėjo Joe Mitkus ir Salomėjos Rimšienės lietuviškas langų užuolaidas laimėjo Stasys Bartkus. Gryno pelno liko \$246.82.

Rudeninė šaulių išvyka

Spalio 4 d. (šeštadienį) šaulių "Pilenų" stovykloje švyturiečių kuopa ruošia rudeninį išvažiavimą-gėgūzinę. Po įvairių vasaros stovyklos pagerinimo darbų "Pilenai" pagražėjo. Į pagražino sutvarkytas ir pagilintas maudymosi baseinas. Mažoniai kviečiami visi detroitiečiai į vasaros sezono uždarymą. Pasidžiaugsite spalvinga gamta, pasivalgysite skanių valgių ir atsigersite "Pilenų" šaltinio vandens.

A. Lansbergio kūrybos rečitalis

Spalio 4 d. (šeštadienį) Kultūros centro salėje 7:30 val. įvyks Algirdo Landsbergio rečitalis. Ruošia LB. Visuomenė kviečiama atsilankyti.

A. Šukauskas

MARCELE TVERIONAS-TISKEVIČIUS

APLANKIUS VILNIŲ IR LIETUVĄ

(Mano išpuodžiai)

Buvo be galo sunki kelionė. New York'e priešėjo lėktuvo laukanti net 5 valandas — ligi 11 valandos nakties. Buvome be galo išalkę. Maistas buvo šaldytas, bet gavome ir šilto.

Pirmiausia pasiekėme Maskvą, kur buvo atliktas bagažo krėtimas, nors ne visus krėtė, tik tuos, kurie vežė daug visokių gėrybių: aparatų, plaukams perukų ir pan. Daug iš kai kurių atėmė.

Pagaliau baigus darbą su bagažais, kuriuos mažai tekratė, jau pradėjo temti ir mus nuvežė į viešbutį, kur apie 9 valandą vakaro davė gerą vakarienę.

Kitą dieną jau rengėmės skristi į Vilnių, bet vėl bėda — lėktuvas švėlavo apie 4 valandas. Turėjom būti Vilniuje 11 valandą ryto, o buvome tik 2 val. po pietų. Šiaip taip kad ir sunkiai atskridome — lėktuvas dreba, svyruoja, bet skridimą baigėme ir lėktuvas ėmė leistis žemyn į Lietuvos žemę. Linksmi, džiaugsmo asaromis susitinkame su saviškiais — vaikais su tėvais, seserys su broliais ir giminėmis. Visi skėstame gražioje gėlėse, o jų tiek daug, kad sunku savuosius gimines surasti.

Aš sutikau savo brolių su jo šeima, ir dukterėčią su didele šeima ir savo tėvelio ir mamytės didelę giminę, kuri manęs laukė su žydinčiomis gėlėmis. Galiausiai išėjau, tačiau daug naujų gimių, jau vedusio ir ištekėjusio jaunimo.

Vežė mus į Gintaro viešbutį, kur buvome sutikti dar kitų gimių su raudonomis rožėmis.

Kiek pasilejęs, svečiai apdėjo stalus visokiais valgiais ir gerimais. Tik visa bėda, kad to laiko taip mažai, o man labai rūpi pamatyti Lietuvos kaimas.

Kitą dieną važiuavome tėvelių, brolio, sesutės ir kitų gimių kapų lankyti. Paminklai buvo gražūs, daug senų ir naujų.

Mano tėvelių kapai ir kapinės bendrai gražiai užlaikomos.

Buvome sustoję pas Z. sesutę. Mariutei nuo sesers Onutės nuvežiau dovanų. Labai gražiai ir maloniai mus priėmė, bet kad negalėjome ilgai pabūti, kadangi brolis vadina pas savę, kur laukė daug tėvelių gimių ir svečių. Čia vėl mus pasitiko su gėlėmis, žydinčiais jurginiais. Brolis su broliene užprašė mus visus į savo mažą kuklią bakūžę. Susėdome prie stalo, kur brolienė su dukrele pagelbininkėmis paruošė vaišes. Prasidėjo linksma puota su skaniais naminiais valgiais. Brolis ir brolienė svečius užvaišino konjaku. Linksma puotą tęsė iki vėlybos nakties.

Kitą rytą sukliė svečiai ėjo pažūrėti dabartinio gyvenimo ir aplinkos. Prie bakūžės ganėsi juodmargė karvė ir didelis veršis, kurį rudenį parduos ir tikisi už jį gauti 200 rublių. Veršiai čia labai brangūs. Dar buvo du bekonai balti, riestomis nosimis. Buvo ir paukščių. Prie namelio didokas obelų ir uogų sodnelis. Šalia namelio, aplink stubą žydi jurginai ir kitos gėlės ir jų begalo daug. Taip pat gražus daržas, bet reikalauja daug sunkaus darbo.

Apžiūrėję lauko pusę ėjom pusrėčių. Brolienės pritaista visokių skanių naminių valgių: kepta antis su obuoliais, kugelis, ir kitokios skanybės, o brolis vėl su konjaku vaišina. Buvo miela malonu su savišiais pabūti, deja neilgai, reikėjo atsivieškinti ir aplėsti karštomis asaromis. Kaip susitikome su džiaugsmo asaromis, taip atsiskyrėme ir mus palydėjo su liūdesio asaromis.

Aš noriu dar kitur pamatyti, tai brolis ir brolienė važiuoja su mumis kartu.

Nuvažiuojame pas brolienės seserį per Antanavą dvartą. Dabar ten "kulokas" (kolūkis) ir

su gėlėmis sutiko, taip su gražiais gėlių buketais išlydėjo. Liūdna ir skaudu skirtis... Bet atidarė vartus ir jau reikia eiti, savo brangiuosius paliekant asarose.

Skrendame į Maskvą. Brangios Lietuvos daugiau jau nematysim...

Toliau — į Romą, kur šiemet švenčiami šventieji metai. Popiežius laimino iš sykio pusę milijono žmonių. Kalbos be galo ilgos, iki vakaro. Laimino visas tautas. Pavakare buvo labai karšta. Stovėti ant saulės įkaitintų akmenų pasidarė neįmanoma. Daug moterų apalpo. Mes ne visi sulaukėme pabaigos ir grįžome į autobusą, o kol pasiekėme savo viešbutį, jau buvo 9 val. vakaro, kur mus laukė vakarienė.

Kitą dieną atvažiavo salezietis kunigas K. Burba ir mus pasiemęs pavaižinėjo po įdomesnes apylinkes ir bažnyčias. Pietų buvome pas saleziečius Kolegijskoje, kur pietus pagaminė seselės. Valgiai buvo nepaprastai skanūs, stalas popuoštas gražiomis darželių gėlėmis. Gai-

la buvo skirtis su tokiomis maloniomis seselėmis.

Saleziečių Kolegijską įrengti padėjo buvęs Brighton Parko, Chicagoje, klebonas kun. Briška, kurio du biustai įmūryti vienos vienoje, kitas kitoje pusėje keldžio ir kolegijską.

Pagaliau važiuojame į viešbutį, nes jau buvo vakaras ir vakarieniškas laikas, o kitą dieną aplėdę amžinąjį Romos miestą, išvažiuojame į aerodromą, kur milijonai žmonių skrido — lėkė į visus pasaulio kraštus. Pagaliau ir mes atsidūrėme viršum debesų ir New Yorką pastekėm laimingai, tik New Yorko muitinėje nepaprastai smulkiai visus kratė. Pagaliau kratos baigėsi ir mes vėl iškilome į padangę ir po poros valandų buvome savo Čikagoje.

MIAMI, Florida. — Uraganas Glady iki 110 mylių per valandą vėjais ir žaibų-perkūnių audros lydimas lėta, bet tvirtai po 15 mylių per valandą artėja prie Amerikos rytinių pakraščių. Trečiadienio naktį jis tebebuvo už 500 mylių nuo Miami į rytus ir traukia į vakarus.

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senose atsiminimuose ir mitraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Ventčlova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kainą \$2.00. Knygėlę jums bus pasiūsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

PUIKI KNYGA, PARASYTA SU MEILE

LIETUVAI IR ŽEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Dauparas. ŽEMĖS ŪKIO SVIETIMAS. Studija. Išleista Chicagoje 1966 metais paties autoriaus lėšomis. Knyga dviejų dalių: Žemės ūkio svietimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Žemės ūkio svietimas Lietuvoje.

Autorius savo žodyje rašo: "Jei liūdnas lietuvių tautos likimas nebūtų sutrukęs Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo ir nebūtų sugraves gražiai išaugusių ir suklestėjusių Lietuvos politinių, ekonominių ir kultūrinių laimėjimų, šiandien, drąsiai galima sakyti, lietuvių tauta gautų didžiulius ir džiugiančius savo žemės ūkio kultūros vaisius ir prisijotų pačioms iškiliosioms Europos tautoms".

Knygos apie žemės ūkį atrodo tik žemdirbiams skaityti, kadangi absoliuti lietuvių tautos dauguma (88,12%) buvo ūkininkai ir po pasaulį išlaikę lietuvių absoliuti dauguma yra arba patys buvę ūkininkai, arba ūkininkų vaikai, reikia, kad ši knyga bus brangi absoliučiai lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokia meile Lietuvos žemei parašyta, kad pradėjus skaityti nebesinori pertraukti. Knyga autoriaus skiriama Lietuvai šiais žodžiais: "Dėkingas sūnus — mylimai Tėvynei Lietuvai".

Knygos 300 puslapių su daug vaizdėlių ir lentelių, kainą tik \$5.00. Gaunama Naujienose.

Čekį arba Money Orderį siųsti tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knygą pasiųsime.

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbuvys, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapaciūnas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie džiūną Lietuvą, bėgimą po bolševikų ir gyvenimą tremtinio stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kainą 4 dol.

Juozas Kapaciūnas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tase. Tai yra Amerikoje beiskurancio ir patvariai išsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaidzus aprašymai, ka jį ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą išpuodžiai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIŲ Į ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS. Autoriaus pasabūna neapgauna turistinio ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražu stiliumi.

Vincas Zemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENU KLAUSIMAS. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Zemaitis, LIUBLINO UNIJO SUKAKTIES PARAŠTEJE. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštą ir pridėnant čekį ar pinigine perlaide.

Steal me. Burn me.
Throw me away.
I'm still yours.

Once you bring me home, I'm yours forever. Even if I'm burned, or lost, or stolen. If you look for me and can't find me, just report it. And you'll get me back, as good as new. And remember I'll never break your heart. Or leave you stranded in the tight spots. I'll always be there when you need me. And that ought to make you feel pretty secure.

Now it's time for me to tell you how to get me. Buy a Series E Savings Bond for \$5.00. It's the best way to save. Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed. When needed, they can be cashed at any bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

NAUJENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

PETR. TARULIS

MIKALOJUS KONSTANTINAS ČIURLIONIS

Jo gimimo 100 metų jubiliejui. Biografijos duomenys. Jo kūrybos momentų apybraižos.

(Tęsinys)

Jadvyga Čiurlionytė patiekia kai kurias detales apie Konstantino darbą.

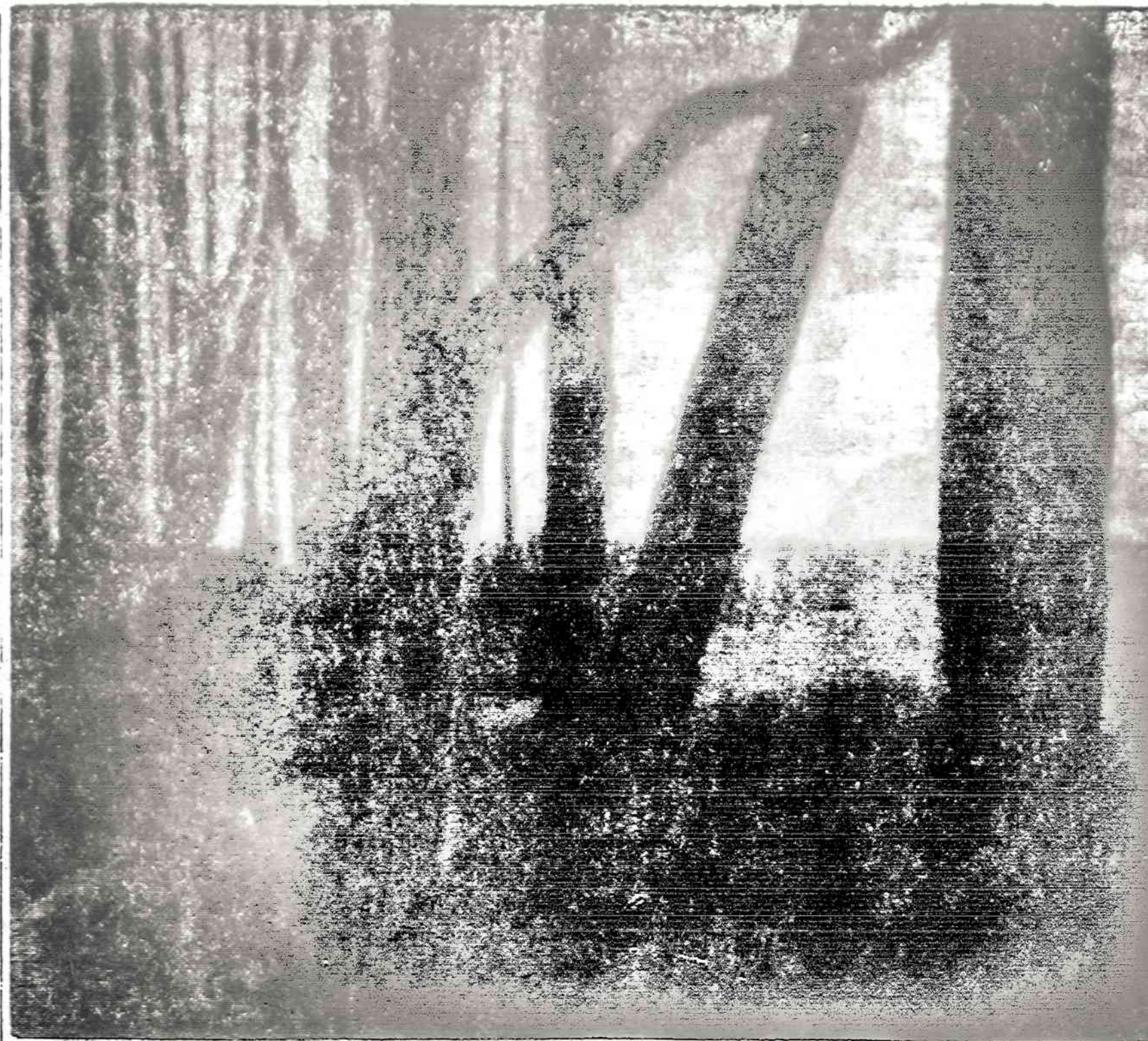
Kai dar visi Druskininkai miego, jo gatvėse pirmieji pasirodavo pienininkas, kurs kiekvienam įpildavo pieno kvartą pagal gautą užsakymą, o kepejas didžiulėje pintynėje atvilkdavo tik iš pečiaus kvepiančias bulkes. Bet Konstantinas buvo ir už juos ankstyvesnis. Jų namuose visiškai tylu, o jis jau sėdi pirmojo (didesnio namo) mažame kambarykyje. Prieš jį molbertas, prie kurio prisegtas popierius. Jau matosi popieriuje vos pastebimai užbrėžti bokštų ir bokštelių kontūrai, o taip pat tolimo horizonto linija. Retkarčiais vogčia stebint, galėjai matyti, kad Konstantinas ilgai sėdi nejudėdamas. Tik protarpiais ištisia ranką ir tai šen, tai ten švelniai brūkšteri pieštuku. Jo langas atviras, ir matosi, kaip jis kiek primerkęs aki ilgai žiūri, palenkia galvą į šalį, po to vėl susimasto ir užsiruoko. Bet greit ateina laikas, kai jis lėtai ima į rankas paletę, pamažu galvodamas, išspaudžia dažus į paletę. Bet neskuba, lyg ko laukdamas. Kartais praeina keletas minučių. Namuose vis dar tylu, pro jo mažąjį langutį skverbiiasi

iš mūsų darželio kvapai, iš tolo jau pasigirsta bundančio ryto pirmieji garsai. Nežinia kas toliau įvyktų, bet visai nelauktai ant jo atviro lango palangės nežymiai atsiranda kavos puodukas ir bulkutė. Mama apsirinka, manydama, kad ji liks nepastebėta. Kastukas spėja jos ranką pagauti ir, dėkodamas, pabučiuoti.

— Ak, mama, vis klatinga, — girdis jo prislopintas balsas. — O tu galėtum dar pamiegoti. — atsiliepia mama, ar tau maža visos dienos darbui? — Kad žinai, taip smagu rytais...

Po kavos Konstantinas jau tikrai įsisiūbuoja. Jis žino, kad greitai visas namas pradės knibžėti. O vėliau jau tikras triukšmas prasideda. Vaikiniai keliai iš miego, ima šūkauti, juoktis ir tarp savęs bartis.

Prasideda pusryčiai, visi sėdi prie stalo. Bet tada jau jokių būdu negalima išvengti ginčų, o dažnai ir pasibarinimų. Vis tiek kuris pradeda. Sakysim Vlodekas (Moravskis, atvykęs į Druskininkus paviešėti) iš Varšuvos pasakoja įspūdžius iš Bramso koncerto. Jis atsisėda ir skambina Bramso fortepionui d-moll pagrindinę temą. Palyginimui minčių. Namuose vis dar tylu, pro jo mažąjį langutį skverbiiasi

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis.

Iš "Laidotuvių Simfonijos". III.

Iš Kauno M. K. Čiurlionio fondų

čia, kad tokio gilaus dramatiškumo nėra nė vieno kompozitoriaus kūryboje. Betgi mūsų vaikiniai balsuoja už Bethovena ir Šumana, o Jonas tyčia groja Bacho siuita. Jis savotiškai erzina visus ginčų dalyvius. Ginčai ilgojai užtrunka, o protarpiais Petras ima "kankinti" Šumana.

Kai tik baigti pusryčiai, Konstantinas į jokiais kliūtis nekreipdamas dėmesio eina į savo dirbtuvę. Ten lyg niekur nieko prasideda tikrai įtemptas darbas. Dury praviros ir mes matome nepaprastai susikoncentravusį Konstantiną, kurio visa povyza rodo, kad jam nieko neliko tik jo tapyba, tik jo naujieji sumanymai.

Greta gi triukšmas nesiliauja. Ar tai visa neklaido Konstantinui dirbti? Anaipol. Reikia spėti, kad Konstantinas nieko negirdi, nors atviras langas čia pat.

Bet visi, kas gyvena mūsų namuose tvirtai žino vieną nepakeičiamą taisyklę. Jo negalima trukdyti. Negalima eiti į jo kambarį, negalima užkalbinti ir negalima jo nieko klausinėti. Ir nebūdavo atsitikimų, kad kas nors Konstantinui sukludytų dirbti.

Darbo metu Konstantinas kartais judrus, o kitais atvejais lėtas ir susimastęs. Jo paletėje mišinys įvairiaspalvių dažų. Šalia ant taburetės dėžė su dažų atsargomis ir vandens stiklas. Stovi priešais langą, įstrižai pakreiptas. Matydavom, kad Konstantinas kartais liaunasi tapyti, užsiruoko, kelis kartus pereina per kambarį. Bet greit mes jį matome jau sėdinti savo vietoje. Jis visas pasinėręs į savo tapybos darbą.

Čia reikėtų pažymėti Konstantino ypatingai švelnų būdą. Jeigu jo sesuo Jadvyga sako, kad joks triukšmas jam netrukdo, tai tik labai nuolaidžiaudami jai galėtume patikėti. O greičiau buvo taip, kad Konstantinas buvo tiek delikatus, jog nenorėjo savo didelės šeimos varžyti. Jam

rūpėjo, kad niekas nesijauštų jo varžomas. Pats gi radęs nedidelį užkampį, dirbo besąlyginiu pašaukimu.

Tik tada, kai ateina laikas pietų, Konstantinas išeina iš savo kambariuko. Mes matydavom, sako Jadvyga, kad jo veidas dar susikaupęs, atrodo lyg būtų nuvargęs. Bet savo šeimos tarpe pasijaučia jaukiai, nusišypso, atsisėda prie pianino. Nuotaikeingai piano garsai priverčia visus triukšmadarius įsiklausyti. Tai Konstantino laisvos improvizacijos.

Jeigu dar lieka pakankamai laiko, Konstantinas garsiai susunka:

— Prie Nemuno, maudytis! Ir visas jaunimas nugarėja Nemuno pakrantėn. Liamorijukas irgi neatsilieka ir bėga, vis atsigrįždamas į Konstantiną.

Druskininkų laisvalaikiai Čiurlionių vaikams būdavo įdomūs. Konstantinas sugalvodavo vis naujus žaidimus ir pats juose linksmai dalyvaudavo. Bet ateina tokia minutė ir Konstantinas išsitraukęs popirus pokelį iš kišenės staiga sako, kad eina į virtuvę užsidedti. Bet tai mandagumo priemonė. Dažniausia jis jau nesugrįždavo, o pro virtuvės duris, pro sodą, pro gale sodo esančius vartelius išeidavo į pievą ir gojelį, iš ten jau toliau — į didįjį Druskininkų senelį mišką, prie dviejų ežerų, kur buvo jo mėgstamos pasivaikščiojimo vietos.

Ne būtinai siekiant chronologinio ryšio su čia minimais įvykiais, reikia paminėti kai kuriuos epizodus, kurie meta šviesą į Čiurlionio būdą ir jo anų laikų nuotaikas. Vieną vasarą atvažiavęs į Druskininkus Konstantinas savo šeimoje randa tokią naujieną, kad į Druskininkus atvykęs iš Ašmenos statybininkas Viktoras Chomskis įsimylėjo vyresniąją seserį Mariją ir jau rengėsi ją vesti. Bet prieš vestuves jaunikis atėjo į Čiurlionių namus ir pradėjo ginčus dėl kračio. Jis primygtinai tvirtino, kad gyvenimo pradžia jam būtinai reikalingas kraitis. Šis ginčas, nelaimė, vyko Konstantino akių vaizdoje. Konstantinas tiek pasipiktino jaunikio įžūliais reikalavimais, kad sušuko:

— Meilė ir pinigai! Negirdėtas dalykas! — Ir čia pat nieko nelaukęs jis griebė jaunikį už pakarpos ir išmetė jį laukan. Susidarė itin neįauki padėtis. Sesuo pasislėpusi verkė, tėvai buvo nusiminę. Ko gero vestuvės galėjo visai iširti. Konstantinas visus įtikinėjo, kad tokios vestuvės esančios nepagel-daujamos.

Bet Konstantinas po kelių lai-ko grįžo į Varšuvą. Tėvai kažkur pasiskolino pinigų, davė duk-

rai kraitį, vestuvės įvyko ir naujos poros šeiminis gyvenimas buvęs visai darnus. Pažymėtina, jog Konstantino santykiai su svainiu vėliau visai išsilygino, naujos gausios šeimos vaikai dažnai svečiuodavosi Druskininkuose ir Konstantinas juos globėjęs ir mylėdavęs.

Konstantinas brolių globėjas

Jau baigęs Leipcigo konservatoriją Konstantinas po vasaros atostogų grįždamas į Varšuvą su savim pasiėmė dar tris brolius. Tad Varšuvoje tada gyveno keturi Čiurlioniai: Konstantinas, Povilas, Stasys ir Petras. Visus brolius išlaikė ir mokė vyresnysis Konstantinas. Povilas mokėsi muzikos, Stasys lankė realinę mokyklą, o jaunesnysis Petras rengėsi egzaminams į konservatoriją. Visi broliai gyveno viename kambaryje, patys tvarkėsi, patys ir valgi sau gamindavo. Konstantino vienintelės pajamos, tai muzikos pamo-

kes. Jis kasdien žingsniuodavo per Varšuvą skersai ir išilgai. Jam reikėjo padaryti dideles keles iš vieno miesto krašto į kitą, kad galėtų surinkti pakankamai pinigų visų išlaikymui.

Prieš pat Velykas Druskininkuose buvo gautas laiškas iš Varšuvos. Motina laukė sūnų parvažiuojant. Tad koks jos nusivilimas buvo, kai senis Čiurlionis, užsidedęs savo didžiulius akinius, paskaitė Konstantino pranešimą, kad visi keturi broliai nusprendė "Velykoms į Druskininkus nevažiuoti, o daugiau padirbėti". Tėvai suprato, kad vaikai neturi pinigų kelionei.

— Kas tuos pyragus suvalgys? — sušuko motina ir beviltingai atsistėjo. Bet trečią Velykų dieną ji padarė savo sprendimą:

(Bus daugiau)

PARYŽIUS. — Prancūzija pristatė Čado maistinėms, jau prieš 17 mėnesių pagrobusiems prancūzų mokslininkę Francoise Claustre, \$800,000 pinigais ir už \$1.32 milijoną karių "džipų", uniformų ir kitokių medžiagų išpirkimui, bet pradedant susirūpinti, kad pagrobikai dar nieko neatsakė ir Mrs. Claustre nepaleido.

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/4 %
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES
EARN UP TO **7 1/2 %**

see us for
HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon.-Tue.-Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

Jau kuris laikas atspausdinti ir galima gauti knygų rinkoje CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvų gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$10. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, laisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIJOS
vardu ir pasiųsti:
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui iškleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkaisto medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdą ir garsų tebulius. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svajoja, juokauja ir verčia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienuose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitytė. Valžūnė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkų Juzė, EILERASČIAI IR RASTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLODI — LIODI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anetellius Kalrys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROŽIŲ SVENTĖ. Eiluotė pasakojimai apie 3 lytėtinus lietuvaites senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko "Anykščių šilės", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ. 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiluotė kūrinių, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Grudis, AČUONOS IS SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėraščiai, 90 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųsti čekį ar pinigų orderį, raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar pinigų orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

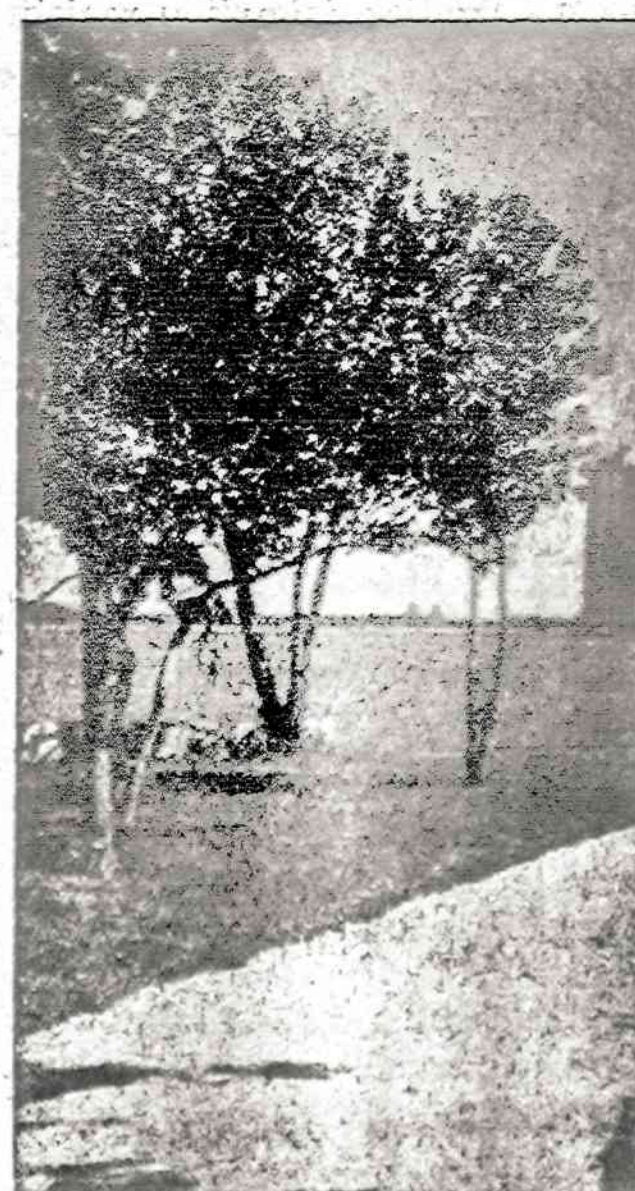
Ansambliai, chorai, grupės, užsakinios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiųntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienuose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams išigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4 %

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4 %

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams parstatyti.

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$32.00
pusei metų	\$17.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienį, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniais — iki 12 val.

Kabinėjasi prie laisvalaikio

Visame pasaulyje laisvalaikis yra grynai kiekvieno darbininko ir darbininkės reikalas. Kiekvienas privalo daryti, kad jis laiku atliktų darbą. Bet kai darbo valandos yra atidėtos, dirbo laiko korta išmušta, tai kiekvienas yra laisvas daryti, kas jam labiausiai reikalinga arba kas jam patinka. Vieni rūpinasi savo butu, kiti šeima, tretie mokosi, ketvirtie eina į teatrą ar geriasi gamta.

Tiktai Sovietų Sąjunga turi tokią valdymo sistemą, kurioje valdžios žmonės oficialiai rūpinasi kiekvieno žmogaus laisvalaikio. Komunistai, tokią sistemą įvedę, nesitenkina darbininko gerai atliktu darbu. Jiems būtina rūpi žinoti, ką jis veikia laisvu nuo darbo laiku. Ne visuomet jie gali prisikabinti prie žmogaus laisvalaikio, bet jie išgalvoja įvairiausias priemones tą laisvalaikį atimti.

Rusų pavergtose Lietuvoje, Šiauliuose, okupantas įsteigė specialią institutą tyrinėti, kaip būtų galima išnaudoti kiekvieno Lietuvos darbininko laisvalaikį. Tas institutas pavadintas pedagoginiu marksizmo - leninizmo institutu, o kad niekam nekiltų jokia abejonė, tam institutui dar duotas Kazio Preikšos vardas.

Kazys Preikšas buvo komunistų partijos veiklus narys. Jokios mokyklos jis nebaigė, bet jam pavyko pereiti kelis komunistų partijos sūruosius kursus. Jis gimė Šiaulių apylinkėse, bet daugiausia dirbo Kaune, Seirijose ir kitose vietose. Karo metu jis tarnavo raudonojoje armijoje. Frontan komunistai siūsdavo mobilizuotus ir raudonojo armijos įstojuosius jaunuosius vyrus, bet patys partijos organizatoriai vykdavo į Maskvą ir studijavo, kaip padėti rusams administruoti pavergtas tautas. Preikšas buvo toks komunistas, kuris noriai padėjo rusams išnaudoti lietuvių darbininkus. Jis mitinguose pasakodavo, kaip darbininkai buvo kapitalistų išnaudojami, bet pats stengėsi išnaudoti rusų pavergtus lietuvių prie komunistinės sistemos.

Pirmomis rusų okupacijos dienomis okupantas, jiems tarnaujančių lietuvių komunistų padedamas, laisvalaikio norėjo grūsti į lietuvių galvas leninizmą ir komunistinę sistemą. Lietuviai savo akimis matė, ką komunistai Lietuvoje darė, bet Kazys Preikšas stengėsi įtikinti žmones, kad turto išplėsimas, teisių trempliojimas, trėmimai ir Sibirį yra tik menkiniekis prieš tą ger-

TAI NE EMOCIJOS, O TIKRI FAKTAI

Darbininkas š. m. rugsėjo 19 d. laidoje atspausdino Algimanto Gečio rašinį, pavadintą: "Darbo užtėks visiems". Jis reikią džiauksmą Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos sukaktuvinio seimo eiga, kuri buvusi rimta, darbinga ir vyravo tolerancija. Bet taip pat prisimena, kad atsirado keletas tokių, kurie bandė atitraukti seimą nuo pagriadinčių, išskeldami Altos emocijas, liečiančias JAV LB. Mat,

būvį, kuri atneš komunistinę sistemą. Kai antrą kartą įsiveržė rusai, tai darbo žmonių ir visų lietuvių "perauklėjimas" buvo pats svarbiausias okupanto uždavinys. Pradžioje jie stengdavosi kalti lietuviams į galvą leninizmą tuoju po darbo, bet kai nieko iš to neisejo, kai lietuviai nebeklausė geriausių profesorų paskaitų, tai tada svarbiausius pranešimus okupantas pradėjo ruošti darbo valandomis. Jis apskaičiavo, kad jam apsimoka mokėti darbininkui, kad tik jis klausytų paskutinių instrukcijų. Lietuvos žemės sukolchozinimas buvo prarastas dalimi dėl to, kad tokiu būdu okupantui daug lengviau kontroliuoti darbininkus nedarbo metu. Po viensėdžius išsiskirsčius ūkininkus sunku pasiekti, bet į kolchozų suvartytą žmones labai lengvai galima suvartyti "paskaitoms" ir patiems naujausiems leninizmo dėsniams pažinti. Iš viensėdžių niekas neina į paskaitas, bet iš gyvenviečių visi privalo eiti, jeigu nenori būti nubausti.

S. Bendikas, Šiauliuose jau iškilusi ir visoje Lietuvoje pradėjusi kilti komunistų partijos žvaigždė, Zimano redaguojamame komuniste atspausdino specialią studiją apie komunistų partijos auklėjimąjį darbą dabartinėse gyvenvietėse. Jis iškelia viešumon kaip komunistų partijos centro komitetas, susirūpinęs palaužti lietuvių pasipriešinimą komunistinei sistemai, buvo sudaręs nedidelius rajonus žmonėms "perauklėti". Vienaime tokiame rajone buvo 5,5 gyventojų, o kitame buvo net 11,5 tūkstančių gyventojų. Buvo paskirti specialūs partijos pareigūnai, kad prižiūrėtų kiekvieną gyventoją ir praneštų apie pasiektus "perauklėjimo" srityje rezultatus. Tas pats Bendikas priėjo išvados, kad be laisvalaikio panaudojimo lietuvių negalima padaryti komunistais. Jie stengėsi pačios geriausios "Drobės" darbininkus padaryti komunistais, bet jiems nepasisekė. "Drobės" darbininkai laimėjo visus galimus darbo spartos medalius ir pažymėjimus, bet politinis jų auklėjimas yra labai atsilikęs. Geriausi specialistai važinėjo į "Drobę" paskaitų skaityti, ten buvo kviečiami ir premijas laimėję rašytojai bei poetai, bet visi matė, kad kalbėti jiems apie komunistą, tai tas pats, ką žirnius berti į sieną. Jie viską išklauso, bet nieko nesupranta. Apie laisvalaikio panaudojimą Bendikas šitaip savo bendraminčius instruktuoja:

"Organizuojant politinį auklėjimąjį darbą pagal gyvenamąją vietą, labai svarbią reikšmę turi laisvalaikio panaudojimo problema. Politinis auklėjimas darbas pagal gyvenamąją vietą iš esmės ir yra kultūringo, turiningo darbo žmonių laisvalaikio organizavimo forma". (Komunistas, 1975 m. liepos Nr. 25 psl.).

Iki šio metu "tarybinės Lietuvos darbininkai laisvalaikio dar neturi. Miestuose visi šeimos nariai privalo bėgti ir krautuves ir stovėti eilėse maisto produktams įsigyti, o jeigu jau maistu apsirūpina, tai privalo daryti "kombinacijas", kad galėtų gauti su galais suvesti. Laisvalaikio Bendikai, Griškevičiai ir Zimantai iš lietuvių komunistų nepadarę.

menines ambicijas, kurias seim nutarimas patvirtinti. Is A. Gečio užuominų neaišku, kokios buvo keliamos ambicijos bei emocijos. Vargu ar jas kas galėtų atspėti, kam neteko progos dalyvauti seime. Tik vėliau iš jo rašinio paaiškėja, kad ten buvo keliamos ne emocijos, o tikrieji faktai. Tie faktai, dėl kurių JAV LB nuriėdė jo nuosmukį ir į jos suskaldymą. Tai aiškiai pareiškė savo paskaitoje p. inž. J. Jurkūnas, kad LB vadai Altos veiklą stengiasi suniektinti. Bet tai faktas, o ne emocijos; faktas, kuris lietuvių visuomenės inėse tiek daug nesklaidumo.

A. Gečys bando tai paneigti. Jis rašo, kad JAV LB nesiekina Altos nei panaikinti, nei į ją pajungti. Deja, kuo jis daugiau šį faktą neigia, tuo labiau paaiškėja, ko LB vadai siekia Altos atžvilgiu. Kiek jau tokių įrodančių faktų buvo iškelta mūsų spaudoje, galia, kad A. Gečys jų nedrįsta paminti, nei juos paneigti.

Vaidzduimo dėlei verta vieną kitą jų paminėti, kaip antai, kokia didelė griovimo akcija buvo išvystyta prieš Altą rinkimų Tarybon metu. Pagaliau ar tai ne Altos niveliacija, kai LB vadai prieš Vasario 16-šios šventę rašo atsisaukimus, kuriuose ragina lietuvišką visuomenę aukoti aukas LB. Juk vien tik šiais metais, šios šventės proga, buvo iš Altos nutraukta 18000 dol. O ar ji davė iš šių aukų Vilkiu laisvinimo reikalams? Ar gi, tai nėra Altos niveliacija, kai LB pasiuntiniai landžioja po State Departmento įstaigą ir ten pristato, kaip lietuviai atstovai. A. Gečiui tur būt žinoma, kad dėl tokios LB vadų "veiklos" kilo didelė dalyje išeivijos opozicija prieš JAV LB.

Niekas nesmerkia, kai LB ateina Altai pagalbon, kai ji platina proštūres, bei padeda suorganizuoti demonstracijas. Bet kam gi gali būt naišku, kad politinėje veikloje krašto valdžios įstaigos negali būti kelių grupių, kurios save pristatintų politinės veiklos atstovais. Tokių dvigubų ar trigubų atstovavimo politinėje veikloje Amerikoje neturi nei kitų pavergtųjų tautų išeivija. Jos žino, kad tai būtų pavojingas žaidimas ir tai parodytų, kad mes laisvinimo kovoje esame nevieningi sukilę. Bet deja, to nenori žinoti LB vadai.

Lietuvių visuomenė iš lietuvių Bendruomenės laukia daugiausiai informacijų apie jos veiklą lietuviškos kultūros, bei gaus akiračio pakraščio. Pradėjus blankti ir pačioms žvaigždėms, pasirodė aušros varšos rytuose. Emė pamazų burti ir vėjas iš nakties miego... Tyliai kaip sargybiniai, medžiai stovėję ligoninės palangėje, emė linguoti, įdėti, mesdami savo tamsius šešėlius pro langą, kur matėsi atvira tragedijos scena. Čia, kur juoduose apdaruose meldėsi vienuolė ir sukniubusi moteris prie lavono, kurio sustingęs veidas vis dar jautniškai tebesispysojo.

Apyaušrio metu ir jos raudų nebesigirdėjo. Išėjo jos jėgos ir skausmas josios širdį pavertė kažkokiu sunkiu, verdančiu katilu. Nebuvo akyse nė ašarų. Dabar ji pradėjo suprasti visą savo beviltiškumą. Jos motiniška širdis būtų padariusi viską savo sūnaus gyvybei išgelbėti. Būtų įsiveržusi į draskančių žvėrių tarpą,ėjus į pačių pikčiausių plėšikų lizdą, nėrus į giliausius vandenis, šokus į ugnį, kad tik išgelbėtų savo mylimo sūnaus gyvybę. Tikriausiai, jei ji būtų buvusi ten — tragedijos vietoje — savo kritine būtų ji pridengusi ir savo gyvybę paaukojusi už savąjį sūnų. Eitų ir dabar anapus, brisdama per pragaro liepsnas, ieškodama savo sūnaus, koptų į aukštąjį dangų, paimtų jį net nuo pačio dieviškojo sosto pas save. Bet dabar ji stovėjo prie mirties slenkstio, už kurio nebėra jokio kelio, jokių vilties žiburių. Yra tik beribė, nežinoma tamsa, prarijusi amžinai josios mylimą sūnų — Džimį...

Atrodo, kad A. Gečys neturi nė mažiausio supratimo apie politinės veiklos metodus. Ar nebūt geriau, kad jis neteplio-

ALTO Informacija

REIKALAVIMAS DOBRYNINIUI IŠLEISTI LIETUVIUS

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. Kazys Bobelis rugs. 24 d. turėjo pasikalbėjimą su sen. Percy asistentu Scott Cohen, kuris pranešė, kad sen. Percy šiomis dienomis ruošia raštą, kurį įteiks Sovietų Sąjungos ambasadoriui A. F. Dobryniniui, reikalaujamas, kad būtų išleisti visi, kurie nori iš Lietuvos vykti pas savuosius ir Vakarus. Sen. Percy prižadėjo išrašyti Marijos Jurgutienės vardą to sąrašo pirmoje vietoje.

Sen. Percy taip pat pareiškė, kad Helsinkio deklaracija neturi jokios įtakos ir nepažįtiną Baltijos valstybių inkorporacijos. Jis pritaria prezidento Fordo linijai ir toliau remis pastangas, kad JAV vyriausybė tvirtai laikytųsi savo pareiškimų nepripažinti Baltijos valstybių inkorporacijos.

Taip pat kongresmanas E. Derwinski yra inėšęs rezoliuciją Nr. 401, kurią kongresas pritaria Amerikos pozicijai ir pažymi, kad Helsinkio deklaracija nėpakeičia JAV nusistatymo Baltijos valstybių inkorporacijos nepripažinti; kon gresas ir toliau remis JAV politiką nepripažinti Baltijos valstybių inkorporacijos.

SOL. G. ANTANAITYTĖ DAINUOS VASARIO 16 MINEJIME

Solistė Genovaitė Antanaitytė - Ugianskienė sutiko Vasario 16 minėjimė, kurį rengia Chicago Lietuvių Taryba; dainuoti mininėje programoje. Minėjimas įvyks Marijos aukšt mokyklos saleje.

— Pietų Prancūzijoje, kur gyvena tūkstančiai vaskų, ruošiamos protesto demonstracijos prieš Ispanijos diktatorių kiek vienamė didesniame miestelyje. Ir reikalauja nutraukti ryšius su žiauriai valdytojais.

PARYŽIUS. — Prancūzija pranešė, kad ji sumokėjo \$880.000 Čado riaušinėms išpirkimo už jų pagrobta prancūzų archeologę Francois Claustre, bet Čado partizanai jos nepaleidžia, reikalaujant kad prancūzai dar duotų jiems ginklų ir kitokių reikmenų. Prancūzų derybos su jais tęsiasi jau 17 mėnesių.

Jų savo pigiais rašinėliais spaudos lapų ir neklaidintų išeivijos.

★

Mirtino šūvio garšas Sietyno restorano rūbėnėje, suprantama, pirmiausia pri-trenkė, perblošė Robertą ir Liliją, o tik kiek vėliau, pasiekęs Džimio ir Dennio tėvus, jų širdis, tarsi, sužeidė, sukrūvinu amžinai nebeapgyjančiomis žaizdomis. Ta būseną, kuri apėmė po nuaidejusių šūvio Lilijai ir Robertui likosi ir vėliau net sunkiai suprantama ir išaiškinama. Jie kuriam laikui liko kaip suparalizuoti. Sustingo vietoje. Nebuvo net galiesčio jausmo susmukusiam Džimui ar neapkykantis jo žudikui Denniui. Nekilo net mintis, kad galėjo kuris iš jų būti pirmuoju to šūvio taikiniu, nugarūti vietoj pašauto Džimio. Juodu tik stovėjo drebedami išplėstomis akimis ir gyveno tik tuo siaubingu reginiu, ką matė jų akys ir girdėjo ausys. Raudoną kraują srovė sunkėsi ant rūbės grindų, rėkė policijos sirenos, grūdosi žmonės, ir praėjo baltai apširėngę greitosios pagalbos vyrai su neštuvais.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
- NAUJIENAS
Jos visad rašo
TEISYBĖ

A. VILAINIS - ŠIDLAUSKAS O KAS TU?...

15

Atrodė, kad ir sesuo Veronika stebėjo tą taip ramiai užmigusį jaunuolį, kuris dėl savo išvaizdos galėjo tiktį ir Angelų cherubūnų draugyste, kurie vaizduojami taip pat juodais ir garbinuotais plaukais. Ji, dar kartą patikrinusi pulsą, užspaudė mirusiojo akių vokus, nes kas yra žemiska, daugiau jam nebebuvo reikalinga matyti. Atskubėjusiam gydytojui, ji davė ženklą, kad jojo pagalba jau nebereikalinga. Jam beliko tik formaliai konstatuoti, jog tragedijos auka mirė nuo šūvio, paleisto į kūtinę, ir medicinos pagalba nebebuvo įmanoma.

Dar vienuolė nebuvo užbaigusi maldų prie mirstančiojo ir likosi dar valandėlei prie jo pabūdėti. Tuo pat laiku atskubėjo Džimio motina, nes jai tuoj apie įvykusią tragediją buvo pranešta telefonu. Ji čia įsiveržė siaubingai išgązdintu veidu ir atrodė, kaip pamišėlė, raudančiu balsu šaukė:

— Kur mano sūnus?... Kur mano Džimis?...

Ją pasitikusią vienuolę pastūmė į šalį ir bėgo prie mirusiojo vis kartodama: — Džimi... Mano sūnau, Džimi... Sesuo Veronika dar bandė ją raminti,

kad nedrumstų mirusiojo ramybės, įspėdama švelniu balsu:

— Nurimk, motina. Pasimelsk už jojo sielą. Jis jau yra miręs...

— Ką tu sakai?... Džimis jau mirė? Ir su pykčio ugnim pažvelgė į vienuolę lyg ir ją įtardama prisidėjus prie šios tragedijos. Sunkiai atsidūsi ji kalbėjo:

— Ne, jis negali mirti, tai mano vieniš-tėlis sūnus...

Suklupus prie jo kojų, ji verkė, klykė, plėšė sau rūbus, plaukus. Kartu atrodė tokia įniršusi, įpykusi, kaip liūtė, kam nors jos vaikus užpuolus. — Pasakyk, mano sūnau, kas ir už ką tave nužudė? Aš jam už tave atkeršysiu. Aš tikrai nepalik-siu gyvo to prakeikto žudiko...

Vienuolė vis dar bandė ją raminti, guosti, nukreipti jos mintis į tikrąjį kelią. Jai darėsi baugu, kad motina šaukiasi į mirusį, trokšdama atkeršyti žudikui.

— Susitarkyk su Dievo valia. Geriau pasimelsk. Jis tave pasitiks prie dangaus vartų. Geras tavo sūnus dar prieš mirtį ap-gailėjo savo nuodėmes ir žudikui iš širdies atleido...

— Atleido... Sakai ir žudikui atleido. Ne jam negalima atleisti. Aš esu jo moti-na. Jis atėmė man sūnų — visą mano gyvenimo viltį ir džiaugsmą. Aš turiu jam atkeršyti. Vis tiek jam atkeršysiu, nors ne tik teismas, bet ir pats Dievas jojo kal-tės atleisť...

Valandėlę butilo, pagalvojo ir piktai žiūrėdama į vienuolę vėl kalbėjo.

— Keista. Tu liepi man susitarkyti su Dievo valia. Ar tai paties Dievo valia, noras buvo, kad žudikas atimtų mano sūnui gyvybę. Atimtų jį nuo mylinčios motinos. Tai toks jo gailėtingumas, kad jo siela regėtų Jojo šventąjį veidą...

Išsigandus jos paskutinių žodžių vienuolė net krūptelėjo. Jo motina, kad ir skausmo valandoje, kaip jai rodėsi, pikt-žodžiavo prieš Didįjį dangaus ir žemės Valdo-vą. Painsu pasirodė jai mestas šis kalti-nimas pačiam Dievui, ir ji nežinojo, ką jai atsakyti, kaip išaiškinti. Savo gyvenime ji buvo pratus galvoti, kad viskas, kas įvyksta žemėje, būna su Jo leidimu. Jai rodėsi, kad ir visos nelaimės ir kančios, prislegiančios žmones yra toji geroji rykš-tė, plakanti paklydėlius. Dievas juos ža-dina pabusti iš savo nuodėmių, atgailauti, dorai gyventi ir ieškoti kelio, vedančio į amžinios palaimos karalystę. Bet, žinoma, gerasis Dievas negali norėti, ar gundyti žmogų, kad jo nužudytų auka galėtų ateiti prie Jo sosto. Tai nebūtų suderina-ma su Jo gerumu, gailėtingumu, bet ko-dėl taip atsitinka, kad žmogus žudo žmo-gų ir taip žemai nupuola tas jo tobulų ran-kų kūrinys, jai pasirodė neatsakomas klau-simas.

Tų šiurpių valandų tekėję mēntio jau buvo perplaukę per žvaigždėtus mėlynų padangių vandenynus. Jis atėjo prie dan-

TELEF. PR 8-3129

DR. ANNA BALIŲNAS
AKUŠ, AUŠU, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
360 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis 1-7 val.
Antradienis, penktadienis nuo 1-5, treči-
adienis, šeštadienis 9-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius.
1998 S. Main Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienos ir
kas antrą septyniadienį 8-3 val.
Tel. 542-2727 arba 542-2724

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
OFISAI:
1002 N. WESTERN AVE.
(Prie Western Ave. kampo)
5214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1812

Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis
nuo 8 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
8178 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2454 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį 9-5 val. vak. Septyniadienis 9-1.
2652 West 59th St., Chicago, Ill. 60629
Tel.: Prospect 8-5084

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

Pirmą ligonius pagal susitarimą. Del
valandų skambinti telefonais: HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefonai: GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bandai.
Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 8-4 ir 8-8. Septyniadienis 8-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: Prospect 8-5084

BUY U.S.
SAVINGS
BONDS
Sąjunga Jūsų banko ir mokesčių

CICERO

Š. m. rugsėjo mėn. 7 d. JAV
LB Cicero apylinkės iškilmin-
gai paminėjo Tautos šventę.
Minėjimas prasidėjo 10:30
val. pamaldomis Sv. Antano
bažnyčioje už žuvusius ir ken-
čiančius dėl Lietuvos laisvės.
Kun. A. Juška atlaikė Sv. Mi-
šias ir pasakė minėjimui ata-
tinkamą pamokslą.

Laike mišių solo giedotojo S.
Bučny.

Tuo pat pamaldų Sv. Antano
parapijos mokyklos salėje įvy-
ko civilinis paminėjimas, da-
lyvavo daug svečių. LB Cice-
ro apylinkės pirmininkas St.
Pranskėvičius, atidarė šį pa-
minėjimą, paprašė kun. A. Juš-
ką, kad sukalbėtų invocaciją,
o po to — solistę Ireną Petraus-
kienę sugiedoti Amerikos ir
Lietuvos Himnus. Vėliau pa-
kvietė p. S. Palionienę vadovau-

ti tos dienos programai, kuri
tuoj pakviestą pagrindinį to mi-
nėjimo prelegentą dr. Zenoną
Danilevičių, kuris skaitė pa-
skaitą tema "Tautos šventės
reikšmė lietuviams".

Dr. Danilevičius savo išsa-
moje paskaitoje išryškino pa-
grindinius reikalus ir pareigas,
kurių lietuviai niekada neturėtų
pamiršti kovoję už tautos išsi-
laikymą ir kad tik tautiniai stip-
riai bus sėkmingesnis valsty-
bės išlaisvinimas.

Laike paskaitos ir jai pasi-
baigus, susirinkę karštais plo-
jimais pritarė dr. Danilevičiaus
patriotinei paskaičiai.

Programos vedėja p. S. Palio-
nienė, dėkodama dr. Danilevi-
čiui svečių ir rengėjų vardų,
tarp kitko pasakė: "kad pa-
skaitos turtingumas, jausmin-
gas idėjų išdystymas ir kalbos
turtingumas yra tikras Idėjų ir
žodžių koncertas... Garbė pre-
legentui."

Sekančių kalbėtojų buvo pa-
kvietas JAV LB (Reg.) Tary-
bos Prezidiumo pirmininko pa-
vaduotojas dr. Vytautas Dar-
gis, kuris labai trumpai kal-
boj sveikino šio minėjimo ren-
gėjus ir svečius ir kvietė nenu-
ilstamai dirbti JAV LB (Reg.)
užsibrėžtoje kultūrinėje ir tau-
tinėje linkmeje.

P o to sekė tai dienai numa-
tyta meninė dalis. S. Palionie-
nė pristatė studentę Ritą Va-
balaitytę, kuri, pasipuošusi
graziomis tautiniais rūbais, su
dideliu įsijautimu padėklamio-
vo Nelės Paulauskaitės poezi-
ją Lietuvai. Po to sekė vaidini-
mas. Cicero jaunimas ir akto-
rius Alfars Brinka suvaidino
Kvirino Runimo vieno veiksmo
vaizdą: "Grįžtantieji iš Sibi-
ro".

Vaidino senelio rolėje Bro-
nius Bikulčius, senelės — Lin-
da Grigaliūnaitė, anūko — 12
m. Benius Palionis, anūkės —
10 mt. Danutė Pranskėvičiūtė
ir grįžusio iš Sibiro tremties,
džioga sergąs sūnus Jonas —
Alfas Brinka, režisavo K. Ru-
nimas, Grimas Juozo Korskio.

Nežiūrint vaizdo trumpu-
mo, turinio apimtį yra la-
bai apsi ir labai vaizdžiai per-
davė žiūrovams "išlaisvintų".
Lietuvos gyventojų dramati-
nius pergyvenimus ir pasek-
mes okupuoto žiaurumo.

Virš minėti Cicero jaunimo
vaidintojai ir aktorius Alfars
Brinka su dideliu natūralumu
perdavė vaizdo dramą.

Reikia pastebėti, kad visi
susijaudinimom ir pergyvenom
visu įtempimu, net daugelis
šluostėsi akis.

Tokiais vaidintojais gali tik
didžiulotis ciceriečiai!

Vaidinimui pasibaigus, LB
Cicero apylinkės Valdybos
pirmininkas St. Pranskėvičius
išreiškė padėką kun. A. Juškai
už invocaciją, solistui S. Bu-
čniui už giedojimą bažnyčioje,
solistei p. Irenai Petrauskienėi
už sugiedojimą Amerikos ir
Lietuvos Himnus, prelegentui
dr. Zenonui Danilevičiui už
paskaitą, dr. Vytautui Dargiui
už sveikinimus, Alfui Brinkai
ir visiems prisidėjusiems prie
programos įvykdymo, pakvie-
lė visus prie kavutės ir užkan-
džių, kuriuos paruošė šeimi-
ninkės. *Slasys Mikutis*

Brighton Parkas

Lietuvių Moterų Klubo veikla
Banketas

Lietuvių Brighton Parko Mo-
terų Klubo 40 metų jubiliejinis
banketas įvyks sekmadienį, spa-
lio 5 d., Polonia Grove, 4604 So.
Archer Ave. Bus skanių valgių
— smagi muzika ir t. t.
Narės su bilietais veltui, bet
svečiai turės turėti bilietus —
prie durų bilietai vakarienei ne-
bus parduodami. Pradžią 3 val.
po pietų kviečia visus — val-
dyba.

MIRĖ DR. JURGIS A. WILTRAKIS

Dr. Jurgis Wiltrakis, sulaukęs 70 metų amžiaus, mirė Elgine, St. Jo-
seph ligoninėje. Dr. Wiltrakis buvo kelių amerikiečių ir lietuvių organi-
zacijų narys. Daugiausia jis pasižymėjo karo metu. Jo žinioje buvo visos
Australijoje įsteigtos JAV karo ligoninės, o po karo jis vadovavo Ameri-
kos Legijos sanitarijos reikalams.

Dr. Wiltrakis su šeima dalyvavo Naujųjų 60 metų sukakties bankete.
Chicagoje jis turėjo du artimus ir gerus draugus — John G. Evans ir Dr.
Aleksandra Šimkų, — su kuriais dirbo visuomeninį darbą. Dr. Wiltrakis
visą gyvenimą pats mokėsi ir kitus gydytojus mokė, kaip įsivairuoti padius
naujausius ir geriausius gydymo metodus. Jis buvo visos Amerikos gydy-
tojų chirurgų draugijos pirmininkas ir geras specialistas.

Dr. Wiltrakis paliko žmoną Margaretą, sūnų ir dukterį. Jis gyveno
St. Charles miestelyje, ten bus ir laidojamas.
Dr. Wiltrakis atidžiai sekė Amerikos lietuvių gyvenimą ir pavergtos
lietuvių tautos kovas už Lietuvos laisvę. Lietuviai neteko pavyzdinio gydy-
tojo ir gero savo tautiečio.

Susirinkimas

Lietuvių Brighton Parko Mo-
terų Klubo susirinkimas įvyko
šių metų rugsėjo 4 d. Tai bu-
vo pirmas susirinkimas po atos-
tų, bet neperdaug narių atsi-
lankė. Pirmiausiai buvo pa-
gerbtos dvi mirusios narės —
Kastancija Juška ir Solomėja
Wiczus ir jų šeimoms išreikšta
gili užuojauta.

Piknikas

Komisija, kuri surengė pikni-
ką liepos 4 d. pranešė, kad tas
parengimas davė gražų pelną.
Pirmininkė Nellie Skutulis
daugiausiai prisidėjo kuo ir kaip
galėjo.

Per atostogų laiką buvo daug
sergančių narių — B. Sibiras,
B. Gelson, S. Kaminskas, O.
Švirnickas, O. Daknis, P. Prie-
dis, V. Skaskenas ir M. Maro-
zas.

Klubo sekantis susirinkimas
įvyks lapkričio 6 d. E. M. M.

Našlių klubo veikla ir parengimai

Rugsėjo mėn. 12 d. Vyčių sa-
lėje įvyko poatostoginis narių
susirinkimas, kur buvo aptarti
einiameji reikalai ir priimta
sekantis nauji nariai: Anna
Mikšis, Juozas Žickus, Marcelė
Viliams, Bronius Platakis. Su-
sirinkimą pravedė pirm. Anna
Condux.

Rugsėjo mėn. 14 d. įvykusio-
je gegužinėje — piknike dalyva-
vo daug narių ir svečių. Gegu-
žinės pasisekimas yra deka sa-
vanoriškai dirbusių narių ir sve-
čių. Už tą jų pagalbą valdyba
nuosirdžiai dėkoja. Toliau val-
dyba ragina visus narius ir dau-
gumą visuomenės, ko greičiau
įsigyti bilietus į ruošiamą tradi-
cinį banketą, kuris įvyks spa-
lio mėn. 12 dieną, Polonia Grove
svetainėje.

Iš anksto užsakomi bilietai
parduodami po \$6.00 asme-
niti. Prie durų bilietai bus
brangesni. Bilietai užsakomi
pas šiuos asmenis: J. Jonikas,
tel. RB 7-0077, A. Condux, tel.
381-4331, M. Nabereža, telefon.
PR 8-5817 ir R. Didžiagalvė, tel.
927-8660.

Sekantis našlių susirinkimas
įvyks Vyčių salėje, 2455 W.
47th St., spalio 10 d. Po susi-

rinkimo įvyks vaisės ir šokiai,
Jurgio Joniko orkestrui grojant.
V. C., sekr.

Ginklų arsenalas Patricijos bute

SAN FRANCISCO. — J. A.
Valstijoms, kaip dabar Illinojų,
mirties bausmės kaip "nekonsti-
tucinės" metant laukan, įvai-
rios "radikalų" grupės mirčių vis
labiau pradeda vadoti kaip po-
litinio sporto priemonę. Praei-
tą pirmadienį abiejuose aparta-
mentuose San Francisco mieste,
kur šiomis dienomis buvo suim-
ta besislapstanti Patricija He-
arst ir trys jos kompanionai —
William Harris su žmona ir ja-
ponė Wendy Yoshimura, rasta
bombų ir kitokių mirties įrai-
kių tikra laboratorija ir arse-
nalas. Nėgana to; rastos sąra-
šas apie 30 asmenų, kurie būtų
numatyti nužudyti. Policija
iš fastų užrašų ir ženklių spėja,
kad kai kurie kriminalo veiks-
mai būtų humatyti tuo metu,
kai Patricija ir jos "draugai"
buvo suimti rugsėjo 18 dieną.

Miss Hearst apartamentė
bombų nerasta; bet kelios "na-
mų darbo" bombos ir daug
bomboms dirbti medžiagos
rasta bute, kuriame gyveno
"simbiozinės" išlaisvinimo Ar-
mijos "nariai Harris su savo
žmona. Be to, jo patalpose ras-
ta keli .38 kalibro revolveriai,
du 9 mm pistoletai, viena BB
oro šaudyklė, du šautuvai, trys
.30 kalibro karabinai, vienas nu-
trumpintas šautuvas ir įvairių
šaukamiems ginklams taisyti da-
lių.

Miss Hearst ir Miss Yoshimu-
ra apartamente rasti išplėsti te-
lefonų knygos lapai su eile pa-
ženktintų, bankų ir kt., be to
du M-1 karabinai, nutrupin-
tas šautuvas, du Smith & Wes-
son revolveriai ir vienas 9 mm
Browning pistoletas.

Susirinkimo PRANEŠIMAI

Ugyptis draugai klubo pirmas
susirinkimas po atostogų įvyks penk-
tadienį, spalio 3 d. J. Valčiūčio sa-
lėje, 4258 So. Maplewood Ave. Pra-
džia 1 val. po pietų. Kvietiami visi
nariai ir svečiai, nori būti nariais, at-
silankyti. Bus daug ką aptarti ir ra-
portus išlausti. Po susirinkimo bus
kavutė. A. Kalys

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Grįžkite į mane ir aš grįšiu į jus, sako karalių Viešpats".
Mal. 3:7.

Atkartotiniai Sventajame Rašte pasakytą, kad Dievo malonė pasilieka
per amžius. Esame jo laiku tik maža dalelė pasaulio žmonijos gavo Dievo
malonės jį išlaisvinimui ir palaiminimui. Kaip Viešpats pasirodė malonin-
gas tiems, kuriuos jis priėmė ir ištesino, atleisdamas jiems nuodėmes, taip
pat jis pasirodė maloningas ir gailingas tiems, kurie nusigręžia nuo nuo-
dėmių, pasitaisto ir sugrįžta pas jį. Jis taip pat pasirodė kantrus net ir tiems,
kuriems trūksta meilės ir atleidimo dvasios. Tuo mes esame užtikrinti, kad
tinkamu, jo nustatytu laiku, įvyks visi gerieji Dievo pažadai ir kiekvienas
turs progos pažinti jį ir visi paklusnieji gaus amžiną gyvenimą.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mi-
rusioji? Į tą klausimą atsako knygtė "Vilnis po mirties", kurią gausite
nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.
SV. RAŠTO TYKINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: Grovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: Townhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIRŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

REpublė 7-6000 REpublė 7-6001

EUDEIKIS GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: Lafayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicagos

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŲNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: Lafayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1135

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS (LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublė 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: Yards 7-1911

Pastabėlės

Geras būdas pasipirigauti

Frontininkų bendruomenė pasigyrė, kad po sūktų bendruomenės rinkimų, po verbių sekmadienį bendruomenės suskaldymo, po agitacijų prieš ALTą ir laisvinimo veiksmų darbo trukdymą, jų surinktų pinigų sumos žymiai padidėjo. Vien tik nuo laisvinimo reikalams renkamy pinigų jie nutraukė 18 tūkstančių dolerių. Tik nepasako, kam ir kiek laisvinimo reikalams tų pinigų išleido. Nemanome, kad vokiško stiliaus "baumkuchenai" tiek kainuotų.

Kad taip gerai sekasi nauju metodu pinigų žvejojti, tai pirmyn. Daugiau rinkimų klasių, daugiau bendruomenės suskaldymo, kitių darbo trukdymo ir pinigų bus.

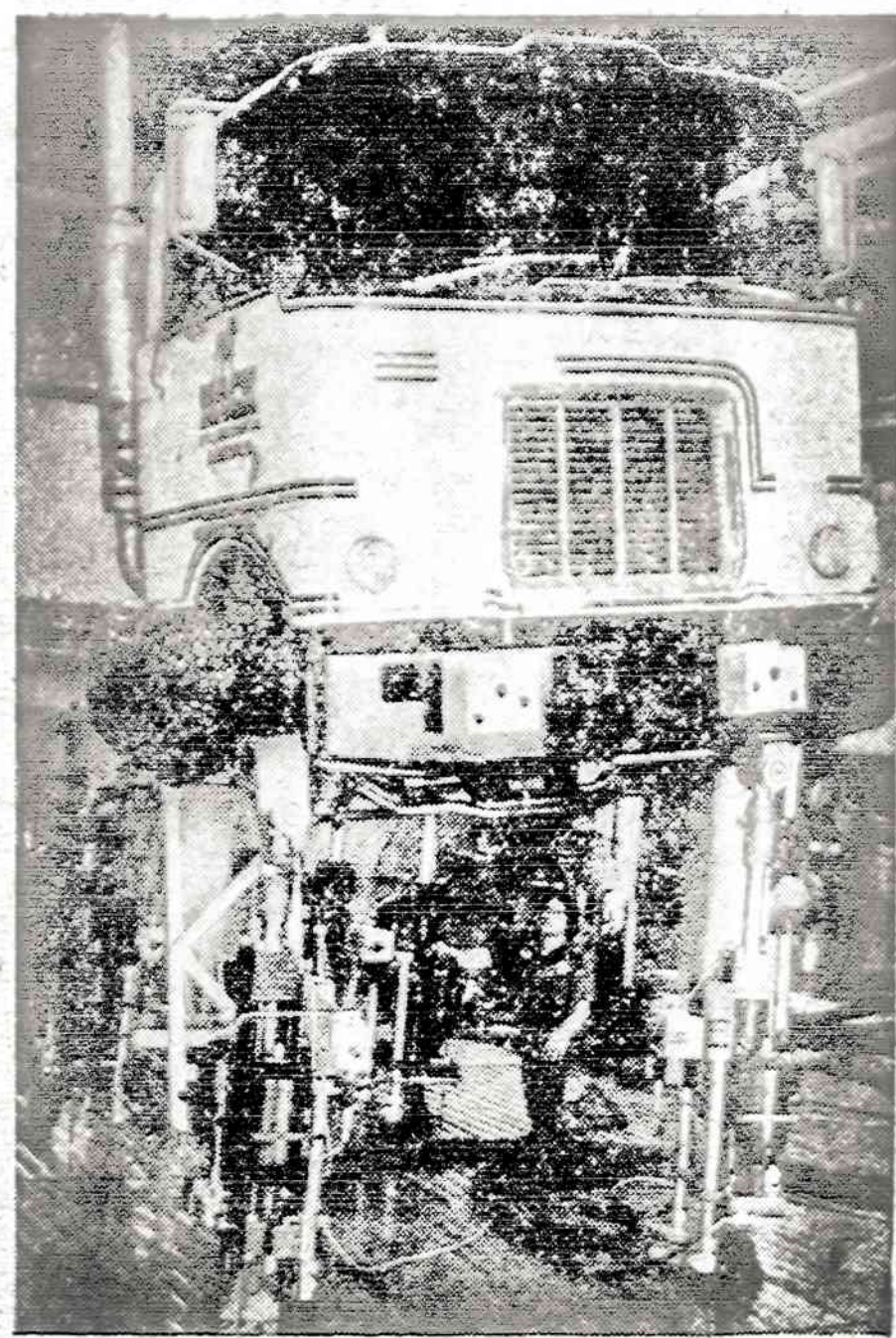
Savos uodegos kandžiojimas

Net "Draugas" rado galimybę persispausdinti iš "Keleivio"

straipsnį "Kai kandame savo uodegą". Tas straipsnis lyg specialiai parodo, kaip frontininkai kanda savo bendruomenės uodegą ir visa gerklė rėkia, kad kiti jiems tai daro. Ne kartą jau šūkavo, kad jiems uodegą kanda ALTa, tuo tarpu, kai ją kanda jų pačių samdiniai — Gaila su Gečiu.

Kas pasikeitė

Kas pasikeitė okupuotos Lietuvos reikalu po Helsinkio konferencijos? O gi niekas. Kaip visokeriopai išnaudojo rusai pavergtuosius, taip ir išnaudoja. Kaip buvo bet kokiai laisvei užgniaužti enkavedistų armija, taip ir yra. Kaip kentė vergų stovyklose šimtai tūkstančių nekaltų pavergtų žmonių, taip ir kenčia. Kaip buvo žmonių kraują aplaistyt geležinė gėdos siena, taip ir yra. Žinome, kad pavergtų kraštų valdovams į visokius susitarimus, kur jiems nenaudinga, nusispiant. Žinojome ir žino-

Negali sublikti Mack Truck, Inc., bendrovės sunkvežimio padanga. Kiekvienas sunkvežimis turi praeiti pro įvairius tikrinimus, kad vėliau kelyje neatstiktų kokia nelaimė. Mack Truck bendrovė kainuoja \$600,000 specialius prietaisus kelin leidžiamoms sunkvežimiams patikrinti. Paveiksle matome Allentown, Pa., darbininkus, tikrinančius pardavimui paruošiamą sunkvežimį.

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIENOSE" SU DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

- Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštais viršeliais tik \$2.00.
- Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONĖS. Kelionės po Europą išspūdziai. Dabar tik \$2.00.
- Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL. NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.
V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOS šiemet sulaukė 60 metų. Minint tą sukaktį, geriant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atlektant būtiną pareigą amžinam lietuviškos spaudos išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vėjus.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamas ir nesidėdamas į sandėris su okupantais ar jų igaliotaisiais.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tylaia lietuvių dauguma šiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems įdomios, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vėją kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžius užprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos lietuviškos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuvių reikalių renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusel metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vieneriems mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusel metų — \$14.00, vieneriems mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS _____

ADRESAS _____

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — FRIDAY, OCTOBER 3, 1975 —

me, kad laisvasis pasaulis ginklu išlaisvinti pavergtųjų neis. Eis tik tada, kai bus paliesti jų pačių gyvybiniai reikalai. Taigi niekas nepasikeitė.

Jau iš istorijos žinome, kad ne viena tironija amžiais neišsilaiko. Juo ji žiauresnė, juo jos galas būna katastrofiškesnis. Ateis galas ir rusiškai tironijai. Pavergtieji ir laisvė jie gyvenantieji turimomis priemonėmis visais frontais turime vesti neatlaidžią kovą, kad greičiau tironų galas priartėtų.

Pavergtiesiems sunkiau, nes jų rankos surakintos. Bet gyvenantieji laisvėje turi viską daryti tironijai sužlugdyti. Šiuo metu didžiausias mūsų ginklas yra: laisvė, laisvas žodis, laisva spauda. Turime aukštose pareigose žmonių ir nelietuvių tarpe. Su jais per ALTą mūsų kovoję palaikomi glaudūs ryšiai. Tarptautinėje plotmėje turime VLIKą. Mūs visų pareiga visokeriopai jų žygius remti.

P. Varis

NAUJA ATEITININKŲ SAJUNGOS VALDYBA

Šių metų mėnesio gale įvyko Moksleivių Ateitininkų Sąjungos suvažiavimas Dainavos stovykloje. Tame suvažiavime turėjo būti renkama nauja MAS centro valdyba, nes ankstesnės centro valdybos kadencija baigėsi. Kandidatų į naują centro valdybą neatsiradus, buvo nutarta šį reikalą išspręsti ateitininkų jubiliejinėje stovykloje (rugp. 24—rugš. 1 d.).

Rugpjūčio 21 d. vakare buvęs MAS centro valdybos pirmininkas Kęstutis Šeštokas stovyklautojams pranešė, kad ateitininkų federacijos pakviesti detroitiškiai studentai Linas Mikulonis ir Viktoras Nakas sutiko sudaryti MAS CV sąstatą Detroite. L. Mikulonis ir V. Nakas, apsiėmę vykdyti MAS kopirimininkų pareigas, angažavo sekančius asmenis į talką: Gintę Damušytę, Joną Dunciją, Reginą Garliauskaitę, Lilę Gražulienę, dr. Kęstutį Kebį, Joana Kuraitę, ir Vitą Sirgėdą. Dėl įvairių priežasčių dar negalima paskelbti kitų valdybos narių sąrašo, bet tai bus netrukus paskelbta.

Naujas MAS CV adresas yra: MAS CV, 4225 Gunther Dr., Sterling Hts., MI. 48077 (telefonas: 313-979-8259). Pateidaujame, kad kiekvienas kuopos pirmininkas ir globėjas tučtuojau raštu ar telefonu su nauja MAS centro valdyba susisiektų.

Viktoras Nakas

Mažiau žmogudysčių

CHICAGO. — FBI statistika rodo, kad per pirmąjį šių metų

pusmetį kriminalas Chicagoje 2.6 nuosimčiai padaugėjo, kai bendrai per visas JAV-bes padaugėjo 13%. Žmogudysčių per praėjusius 6 šių metų mėnesius Chicagoje buvo 408, kai pernai per tą patį laiką buvo 431. Šiemet ir prievartavimų buvo 127 mažiau kaip per tą laiką pernai. Policijos žiniomis, Chicagoje per išitus metus buvo sukonfiskuota 6,400 šaunamieji ginklai, o praėjusiais 1974 metais sukonfiskuota jau 19,000 ir per pirmąjį šių metų pusmetį 15,000. Tai yra geras patvulių darbo rezultatas, pasakė policijos comdr. Joseph DiLeonardi.

WASHINGTONAS. — Slaptosios Tarnyba aprūpins kūnsargiais mažų mažiausiai tris demokratų partijos kandidatus rinkimams į prezidentus. Išlaidos, žinoma, apmokėti teks mokesčių mokėtojams. Sargybu pageduota Alabamos gub. George Wallace, kongresmanas Morris K. Udall, Arizonoje ir Georgijos gubernatorius Jimmy Carter. Tik vienas šiaurės Karolinos buv. gubernatorius Terry Sanford "kūnsargių" atsisakė, pareikšdamas, kad nėra reikalingi.

TRUMPAI

— Jonas Gaizutis pakviestas Pedagoginio Lituanistikos Instituto lektorium.

— Lituanicos Sporto klubo jubiliejinis banketas bus spalio 11 d. Tautiniuose namuose. Klubo pirmininkas yra inž. Jonas Kaunas.

— Sol. Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis pakviesti dainuoti Laisvės Varpo radijo programos rudeniniame koncerte spalio 12 d. Bostone. Neseniai jie grįžo iš Pietų Amerikos. Solistams akompanuos pianistas Saulius Cibas.

— Albertas Zakarka iš Marquette Parko apylinkės yra Lietuvos Vyčių skyriaus valdybos narys lietuviškiems reikalams. Jo raštai bei laiška Lietuvos ar lietuvių reikalų buvo atspausdinti amerikiečių laikraščiuose, o ypatingais atvejais jis suorganizuoja bendrą šios organizacijos narių akciją. Jo žmona Julija taip pat yra veikli organizacijos narė.

— Šiaurės Amerikos lietuvių lengvosios atletikos ir plaukymo pirmenybės bus spalio 11 d. New York'e. Dalyvius registruoja A. Bielskus, 13813 Othello Avenue, Cleveland, Ohio 44110. Tel. 216 — 681-9143.

— Audronė Tamulienė išrinkta Montessori D-jos Marquette Parke pirmūnė, Vanda Rauckienė — vicepirm., Dalia

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

CLEAN UP MAN
NEEDED AT ONCE
For fine restaurant. Steady work.
Good pay.
Apply after 4:00 P. M.
BERTINOS RESTAURANT
400 OGDEN AVE.
LISLE, ILL.

CUTTING PRESSMAN
For Bobst cutting and creasing
press for folding carton
Company.
Excellent company benefits.
774-7000

MISCELLANEOUS FOR SALE

Įvairūs Pardavimai

PRISISKINKITE PATYS
OBUOLIŲ, SLYVŲ IR
KITOKIŲ VAIŠIŲ
SESTADIENIAIS IR
SEKMADIENIAIS
3 mylios į šiaurę nuo Galien, Mich.
ant Cleveland kelio.
KELIO KRYPTIS:
Exit 1-94 at
U. S. 12. East.

ISVYKSTANT I FLORIDA,
PARDUODAMAS
GERAS PLANAS.
Tel. 257-7390.

RENTING IN GENERAL

NUOMOS

ISNUOMOJAMAS 3 KAMBARIŲ BUTAS suaugusiems. Skambinti telefonu.
247-7318
— prieš 2:00 val. p. p.

Bartkienė — parengimams, Ramunė Račkauskienė — sekr., Vida Gilvydienė — koresp., Marytė Gaizutienė — išd., Liudmila Volodka — ūkvedžiui. Draugių rūpinasi Kriaučiūnų vardo priešmokyklinio amžiaus vaikų mokykla, kurios vedėja yra mokykl. Janina Juknevičienė.

— Dail. Miko Šileikio apžvalginė paroda atidaroma rytoj, šeštadienį, spalio 4 d. 7 val. vak. Čiurlionio galerijoje — Midland Savings patalpose, 8929 S. Harlem Ave., Bridgeview, Ill. Visuomenė kviečiama dalyvauti atidaryme ir lankyti parodą šio kiadieniais nuo 11 val. ryto iki 4 val. popiet, šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. popiet, o sekmadieniais 1—4 val. popiet. Trečiadieniais uždaryta.

— Sol. Genė Antanaitytė-Ugianskienė pakviesta dalyvauti į Chicago lietuvių Tarybos ruošiamame Lietuvos Nepriklausomybės minėjime sekančiais metais vasario mėn. Praeitą sekmadienį ji gražiai dainavo LTV suruoštame koncerte. Solistė gyvena New Jersey valstijoje. Spalio 18 d. ji dainuos Baltimorėje, Balso ruošiamame koncerte.

— Kazimieras Oksas, Chicago lietuvių Tarybos pirmininkas, gavo iš Baltųjų Rūmų JAV prezidento vardu raštą, kad prez. Fordo pareikšimai, duoti tautinių grupių atstovams apie Lietuvos ir Pabaltijų kraštų pripažinimą Sov. Sąjungai galioja ir po Helsinkio konferencijos, kad tų pareikšimų nėra reikalo du kartus kartoti. K. Oksas yra žinomas ir aukštai vertinamas Respublikonų partijos Tautybių tarybos gradacijoj. Valdžios ir partijos aukštuose sluoksniuose jis turi daug pažinčių, naudingų Lietuvos ir lietuvių reikalams.

— Cezaris Surdokas, Baltimore, Md., žinomas visuomenės veikėjas, išrinktas Balso skyriaus pirmininku. Valdybą sudaro Teresė Baltikauskienė, Emilija Makauskaitė, Marija Noreikienė ir Antanas Sajauskas. Visi Balso skyriaus spalio mėn. daro rinkliavas pasaulio lietuvių šalpai. Į šią veiklą jungiasi daugelis, o savo aukomis — visi lietuviai.

— Brighton Parko lietuvių Namų Savininkų Draugijos narių susirinkimas įvyks spalio mėn. 12 d. 3 val. popiet Petro-nėlės svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Draugijos metinis banketas bus spalio 25 d. 7 val. vak. Vyčių salėje, 2451 W. 47 Street. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

3 BUTŲ IR BIZNIO PATALPA, 50 pėdų sklypas, Brighton Parke, Mūrinis namas, nebrangus, reikia skubiai parduoti.

5 PO 5. MŪRINIS — MEDINIS, \$1.100 i mėn. Prašo \$50,000, Marquette Parke.

10 BUTŲ MŪRINIS. Nauji įrengimai. Labai geros pajamos. Savininko paskola. Labai geras namas. Reikia skubiai parduoti.

SAVI NAMAI — TVIRTOVĖ

LIUKSUS 17 M. MŪRAS. 2 auto mūro garažas. Šeima! gventi arti California ir parko. \$21,500.

MODERNUS 4 BUTŲ mūras ir 2 auto mūro garažas. Atskiri šildymai. Cent. air cond. Art. Maria High. — \$45,500.

1½ AUKŠTO NAMAS ir 2 auto garažas. Art. bažnyčios ir parko. — \$18,000.

1½ AUKŠTO 2 BUTŲ 19 m. mūras ir 2 auto garažas. Kambarys sausam beismonė su patogumais. Pušų medžio porčius. \$32,000.

7 KAMB. MŪRO REZIDENCIA. 2 vonios. Gražūs beismantas. 2 auto garažas. Tuoj gultie užimti. Marquette Parke. \$28,000.

2 BUTŲ 19 M. MŪRAS. Mūro garažas. Nauji atskiri šildymai. Air cond. Karpetai. Irengtas beismantas. Per mėnesį gaunate butą. Art. parko. \$35,700.

8 BUTŲ MŪRAS. naujas garų šildymas nauja elektra, alumin. langai. \$15,000 metinių pajamų. Art. mūsu. \$71,700.

6 KAMB. (expandable) 18 metų mūras ir 2 auto garažas, Marquette Parke. \$23,900.

6 KAMBARIŲ MŪRO NAMAS. 2 auto garažas. Beveik prie Marquette Parko bažnyčios. Jau laisvas. — \$21,000.

2 AUKŠTO MŪRAS, puikūs 2x5 kamb. butai ir 2 kamb. sausam beismanė. naujas garų šildymas. Geras garažas. Art. mūsu. \$28,500.

VALDIS REAL ESTATE

2625 West 71st St. Tel. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS. ĮVAIRŲ DRAUDIMAI NAMŲ IR NEKILN. JAMO TURTO PIRKIMAS. PARDAVIMAS.

BALYS BUDRATIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių išvartimai, pilidomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo šildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuoju.

DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

DEMESIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$60 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas.
Kreipitis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

A. TVERAS
LAIKRODZIAI IR BRANGINYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef.: REpublic 7-1941

JEI "NAUJIENAS" TU
SKAITYSI, TAI IR KITAM
PASAKYSI, KAD JOS RAŠO
TIKRAI TIESA — SKLEIDŽIA
SVIESĄ.